

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 1301 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

19. september 2003

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg 26. september 2003 –
dagsordenspunkt rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 2.-3. oktober
2003 – vedlægges notat vedrørende de sager inden for Justitsministeriets og
Skatteministeriets ansvarsområder, der forventes optaget på dagsordenen.

Anders Fogh Rasmussen

Udenrigsminister Per Stig Møller
Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K.

18 SEP. 2003
Dato:
Kontor: Det Internationale Kontor
Sagsnr.: 2003-1661/1-0060
Dok.: TSM20421
+ bilag

Afsendt med
E-Post 18/9-03
JMO345

Kære udenrigsminister.

Vedlagt sender jeg aktuelle notater vedrørende de sager inden for Justitsministeriets samt Skatteministeriets ansvarsområder, der forventes behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. – 3. oktober 2003, idet jeg skal anmode om, at materialet oversendes til Folketingets Europaudvalg.

Det bemærkes, at de aktuelle notater ligeledes vil blive oversendt til Folketingets Retsudvalg.

Med venlig hilsen

Brian Mikkelsen

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 17. september 2003
Kontor: Det Internationale Kontor
Sagsnr.: 2003-1661/1-0060
Dok.: FST21198

Oversigt over aktuelle notater vedrørende de sager inden for Justitsministeriets samt Skatteministeriets ansvarsområder, der forventes behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. – 3. oktober 2003.

Side:

- 4-18** Dagsordenspunkt 1 Rådets forordning om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældremyndighed, om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000 og om ændring af forordning (EF) nr. 44/2001, for så vidt angår sager vedrørende underholdspligt.*
- 19-22** Dagsordenspunkt 2 Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs undertegnelse af konventionen om international garantistillelse for mobilt udstyr og protokollen til nævnte konvention om specifikke forhold for flymateriel, vedtaget i Cape Town den 16. november 2001 under UNIDROIT's og organisationen for international luftfarts (ICAO's) fælles auspicer.*
- 23-26** Dagsordenspunkt 3 Rådets afgørelse om undertegnelse på Fællesskabets vegne af en aftale om det privatretlige ansvar for grænseoverskridende skader forårsaget af farlig virksomhed inden for rammerne af konventionen om beskyttelse og brug af grænseoverskridende vandløb og internationale søer og konventionen om grænseoverskridende virkninger af industriulykker.*

Forslaget er fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks Stilling, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, finder derfor anvendelse.

* Forslaget er fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks Stilling, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, finder derfor anvendelse.

- 27-30 Dagsordenspunkt 4 Rådets afgørelse om bemyndigelse af medlemsstaterne til i Det Europæiske Fællesskabs interesse at ratificere eller tiltræde konventionen om retternes kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsakter samt om samarbejde vedrørende forældremyndighed og foranstaltninger til beskyttelse af mindreårige (Haagerkonventionen af 1996).*
- 31-32 Dagsordenspunkt 5 Endelig rapport om anden runde af de gensidige evalueringer: "Retshåndhævende myndigheder og disses rolle i bekæmpelsen af ulovlig narkotikahandel".
- 33-34 Dagsordenspunkt 6 Rådets henstilling om foranstaltninger til at beskytte euroen mod falskmøntneri.
- 35-36 Dagsordenspunkt 7 Rapport om foranstaltninger truffet med henblik på gennemførelse af henstillingerne i EU's strategi for bekæmpelse af organiseret kriminalitet.
- 37-38 Dagsordenspunkt 8 Rådets henstillinger vedrørende forbedring af metoderne til forebyggelse og efterforskning af menneskehandel.
- 39-41 Dagsordenspunkt 9 Rådskonklusioner om anvendelsen af den europæiske arrestordre og dens forhold til Europarådets juridiske instrumenter.
- 42-55 Dagsordenspunkt 10 Rammeafgørelse om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af afgørelser om konfiskation (EFT 2002/C184/8).
- 56-62 Dagsordenspunkt 11 Rammeafgørelse om "ne bis in idem"-princippet (princippet om den negative retsvirkning af strafferetlige afgørelser).
- 63-64 Dagsordenspunkt 12 Det Europæiske Politiakademis arbejdsprogram for 2004.
- 65-67 Dagsordenspunkt 13 Det Europæiske Politiakademis budget for 2004.
- 68-69 Dagsordenspunkt 14 Det Europæiske Politiakademis årsberetning for 2002.
- 70-73 Dagsordenspunkt 15 Samarbejdsaftale mellem Europol og Litauen om udveksling af personoplysninger.
- 74-77 Dagsordenspunkt 16 Samarbejdsaftale mellem Europol og Letland om udveksling af personoplysninger.
- 78-80 Dagsordenspunkt 17 Samarbejdsaftale mellem Europol og Rusland om udveksling af strategiske oplysninger.
- 81-84 Dagsordenspunkt 18 Bemyndigelse af Europols direktør til at indlede forhandlinger med Malta om udveksling af personoplysninger.
- 85-86 Dagsordenspunkt 19 Opfølgning på Rådets henstilling om oprettelse af multinationale ad hoc-hold til indsamling og udveksling af oplysninger om terrorister.
- 87-88 Dagsordenspunkt 20 EU-kompendium om trusselsvurderinger i forbindelse med bekæmpelsen af terrorisme.

- 89-90** Dagsordenspunkt 21 Rapport om fælles toldaktioner i 2002.
- 91-96** Dagsordenspunkt 22 Rådets resolution om en toldsamarbejdsstrategi.
- 97-98** Dagsordenspunkt 23 Oversigt over kompetente myndigheder, der har adgang til direkte søgning i SIS.
- 99-101** Dagsordenspunkt 24 Årsregnskaber for 2002 vedrørende Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk samt SISNET.
- 102-103** Dagsordenspunkt 33 Ophævelse af generalsekretærens bemyndigelse til at indgå og forvalte kontrakter om drift m.v. af forvaltningsenhedens server til online-hjælp (Helpdesk) og Sirene-nettet (fase II) og ophævelse af finansforordningens bestemmelser vedrørende budgetaspekterne heraf.

Dagsordenspunkt 1: Rådets forordning om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældremyndighed, om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000 og om ændring af forordning (EF) nr. 44/2001, for så vidt angår sager vedrørende underholdspligt. *

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

1. Baggrunden for forslaget.

På mødet i Det Europæiske Råd i Tammerfors den 15. og 16. oktober 1999 om oprettelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed i den Europæiske Union, tilkendegav Det Europæiske Råd bl.a., at øget gensidig anerkendelse af retsafgørelser og domme i kombination med indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning kan lette samarbejdet mellem de nationale myndigheder og fremme den retlige beskyttelse af den enkeltes rettigheder. Det Europæiske Råd udtalte derfor, at man støttede princippet om gensidig anerkendelse, som bør være "hjørneste-
nen" inden for EU på både det civile og strafferetlige område. Det Europæiske Råd opfordrede herefter Kommissionen til bl.a. at:

"fremsætte et forslag om yderligere begrænsning af de mellemliggende foranstaltninger, der stadig kræves for at muliggøre anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse eller en dom i den anmodede stat. Som et første skridt bør disse mellemliggende procedurer afskaffes for så vidt angår afgørelser om mindre krav på handels- og forbrugerområdet samt med hensyn til visse retsafgørelser i familievister (f.eks. krav vedrørende underholdsbidrag og samværsret). Sådanne afgørelser vil da blive automatisk anerkendt i hele EU uden mellemliggende procedurer eller grunde til at nægte fuldbyrdelse. I forbindelse hermed kan der fastlægges minimumsstandarder for specifikke aspekter af den civile retspleje".

På det familieretlige område fastsætter Rådets forordning (EF) nr. 1347/2000 (Bruxelles II-forordningen) regler for kompetence, automatisk anerkendelse og forenklet fuldbyrdelse af visse retsafgørelser, der træffes i forbindelse med skilsmisse eller separation. Specielt hvad angår forældremyndighed, er forordningen begrænset til at omfatte afgørelser om forældremyndighed over ægtefællernes fælles børn, som er afsagt i forbindelse med ægteskabssager. Forordningen trådte i kraft den 1. marts 2001.

Forslaget er fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks Stilling, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, finder derfor anvendelse.

På grundlag af Rådets Bruxelles II-forordningen forelagde Frankrig den 3. juli 2000 et forslag til forordning, der tager sigte på, gennem afskaffelse af fuldbyrdelsesproceduren, at lette samværsretten over grænserne, når det drejer sig om børn af skilte eller separerede forældre¹.

Rådet (retlige og indre anliggender) vedtog på sit møde den 28.-29. november 2000 et program for tilrettelæggelsen af det fremtidige arbejde vedrørende gensidig anerkendelse af afgørelser inden for fire arbejdsområder, idet det endelige mål var afskaffelse af fuldbyrdelsesproceduren for alle afgørelser². Programmets område 2 er baseret på Bruxelles II-forordningen, og første etape omfatter en udvidelse af anvendelsesområdet for forordningen, således at den ikke kun omfatter skilsmisse og afskaffelse af fuldbyrdelsesproceduren i forbindelse med afgørelser om samværsret. Ved samme lejlighed fastslog Rådet, at arbejdet med det franske initiativ om samværsret burde videreføres sideløbende med arbejdet med at udvide anvendelsesområdet for den nævnte forordning.

Den 6. september 2001 fremsatte Kommissionen et forslag til Rådets forordning om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende forældremyndighed ("Kommissionens forslag vedrørende forældreansvar")³.

Det nuværende forslag er fremsat af Kommissionen den 3. maj 2002. Forslaget udvider reglerne for anerkendelse og fuldbyrdelse i Bruxelles II-forordningen til at omfatte alle retsafgørelser om forældremyndighed, idet der fastsættes fælles regler for kompetence og for øget samarbejde mellem myndighederne.

På rådsmødet den 28.-29. november 2002 (retlige og indre anliggender) opnåedes der politisk enighed om reglerne om børnebortførelser. Dette indebærer bl.a. enighed om indsættelse af to nye bestemmelser i kapitel II samt om, at kapitel III udgår.

Kommissionens nye forslag tager sigte på anerkendelse og fuldbyrdelse inden for Fællesskabet af afgørelser i ægteskabssager og i sager om "forældreansvar"⁴, baseret på fælles regler om retlig kompetence.

---

¹ Initiativ fra Den Franske Republik med henblik på Rådets forordning om gensidig anerkendelse af afgørelser om samværsret, EFT C 234/2000, s. 7.

² Program med foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, EFT C 12 af 15.1.2001, s. 1. Programmet omfatter følgende områder: (i) Bruxelles I; (ii) Bruxelles II og familiesituationer, der opstår gennem andre samlivsformer end ægteskab; (iii) formueforhold mellem ægtefæller og formueretlige virkninger af opløsningen af forholdet mellem et ugift par; og (iv) arv efter loven eller testamente. I programmets tredje (og sidste) etape vil fuldbyrdelsesproceduren være afskaffet i forbindelse med alle fire områder.

Hvad angår ægteskabssager, er de relevante bestemmelser overtaget fra Rådets forordning (EF) nr. 1347/2000. Forslagets regler om forældreansvar bygger på de eksisterende regler om forældremyndighed i forbindelse med skilsmisseprocedurerne i Bruxelles II-forordningen, og samler de to forslag, der er under drøftelse. Bruxelles II-forordningen er således indeholdt i forslaget, og vil blive ophævet, hvis forslaget vedtages.

Efter artikel 1 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten. Da retsgrundlaget for Kommissionens forslag er EF-traktatens artikel 65, jf. artikel 61, litra c), deltager Danmark ikke i en kommende vedtagelse af forordningen, der således ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Efter artikel 3 i protokollen om Det forenede Kongerige og Irlands stilling, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, har disse lande meddelt, at de ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af forslaget.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 5. – 6. juni 2003 blev der opnået enighed om en række udestående spørgsmål, herunder om indførelsen en særlig konsultationsprocedure i forbindelse med plejeanbringelse i en anden medlemsstat, samt en bestemmelse svarende til forslagens artikel 11, hvorefter kompetencen i en periode forbliver i det land, barnet flytter fra, når barnet lovligt er flyttet til et nyt land. Der blev endvidere opnået enighed om at sikre parterne en begrænset adgang til at aftale værneting også i tilfælde, hvor barnet har sædvanligt opholdssted i et land uden for EU, som ikke har tiltrådt Haagerkonventionen af 1996.

I forlængelse heraf bekræftede Rådet, at der herefter var politisk enighed om forslaget som sådan. Rådet vedtog endvidere, at forslaget efter den endelige behandling af en række tekniske spørgsmål om muligt vil skulle vedtages på rådsmødet (retlig og indre anliggende) i oktober måned 2003 med ikrafttræden den 1. juli 2004.

Det forventes på denne baggrund, at forslaget vil blive forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2.-3. oktober 2003 med henblik på vedtagelse, idet Rådet forinden dog forven-

---

³ Forslag til Rådets forordning om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager samt i sager vedrørende forældremyndighed, EFT C 332 af 27.11.2001, s. 269. Dette forslag bygger på et arbejdsdokument, som blev forelagt den 27. marts 2000 og en høring, der blev holdt den 27. juni 2001.

⁴ I den foreliggende danske oversættelse af forslaget, der oprindeligt er skrevet på engelsk, anvendes begrebet "forældremyndighed", som oversættelse af det engelske udtryk "parental responsibility". Dette begreb omfatter flere forhold end det engelske "custody", der i højere grad svarer til "forældremyndighed" efter dansk ret. For at undgå misforståelser, anvendes begrebet "forældreansvar" i det følgende, uanset at der i den danske oversættelse af forslaget alene tales om "forældremyndighed".

tes at skulle tage stilling til den endelige affattelse af forordningens artikel 40 vedrørende udsættelse af afgørelser vedrørende eksigibilitet samt til forordningens ikrafttrædelsestidspunkt.

2. Forordningsforslagets indhold.

2.1. Indledning.

I det følgende gennemgås bestemmelserne i Kommissionens forslag kort *under anvendelse af den nummerering, som forslaget havde på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 5. – 6. juni 2003*. Som nævnt ovenfor er en del af de relevante bestemmelser vedrørende ægteskabs-sager og visse bestemmelser vedrørende forældreansvar overtaget fra Bruxelles II-forordningen, der som nævnt allerede er gældende. Disse bestemmelser vil derfor ikke blive gennemgået nærmere. Særlig for så vidt angår de overførte regler vedrørende forældreansvar henledes opmærksomheden imidlertid på, at disse regler som følge af udvidelsen af anvendelsesområdet i forhold til Bruxelles II-forordningen efter forslaget vil finde anvendelse på alle civile forhold om forældreansvar, idet det ikke længere er en forudsætning, at der er tilknytning til en skilsmisssag m.v.

2.2. Kapitel I – Anvendelsesområde, definitioner og grundlæggende principper.

Artikel 1 fastsætter forordningens anvendelsesområde, der i forhold til Bruxelles II-forordningen udvides til også at omfatte alle civile forhold vedrørende forældreansvar, idet det ikke længere er en forudsætning, at der er tilknytning til en skilsmisssag m.v. I stk. 1a opregnes en række eksempler på forhold, der omfattes af anvendelsesområdet i forhold til sager om forældreansvar. I stk. 2 angives endvidere en liste over forhold, der ikke omfattes.

Forordningen omfatter ikke kun retssager, men også administrative procedurer, hvor disse anvendes i henhold til den nationale lovgivning.

I artikel 2 fastsættes en række definitioner af begreberne ret og retsafgørelse, medlemsstat, domsstat og fuldbyrdelsesmedlemsstat, forældremyndighed (forældreansvar), indehaver af forældremyndighed, retten til at bestemme, hvor barnet skal bo (forældremyndighed), samværsret, og barnebortførelser.

Artikel 3 og 4 (udgået).

2.3. Kapitel II – Kompetence.

2.3.1. Afdeling 1 – Skilsmisse, separation og omstødelse af ægteskab.

Bestemmelserne i dette afsnit er en gentagelse af bestemmelserne vedrørende skilsmisse, separation og omstødelse af ægteskab i kapitel II, afdeling 1, i Rådets forordning (EF) nr. 1347/2000:

Artikel 5 om generel kompetence svarer til artikel 2 i Bruxelles II-forordningen, artikel 6 om modkrav svarer til artikel 5 i Bruxelles II-forordningen, artikel 7 om ændring af separation til

skilsmisse svarer til artikel 6 i Bruxelles II-forordningen, artikel 8 om de i artikel 5-7 indeholdte kompetencereglers eksklusive karakter svarer til artikel 7 i Bruxelles II-forordningen og artikel 9 om anden kompetence svarer til Bruxelles II-forordningens artikel 8.

2.3.2. Afdeling 2 – Forældreansvar.

Artikel 10 fastsætter den grundlæggende regel om, at det er retterne i den medlemsstat, hvor et barn har sit sædvanlige opholdssted på det tidspunkt, hvor sagen indbringes for retten, der har kompetencen til at træffe afgørelse om spørgsmål vedrørende forældreansvar. Undtagelser herfra gøres i artikel 11, 11a og 12, ligesom det i artikel 15 fastsættes, at der i visse tilfælde kan ske overførsel af en sag til en ret, der er bedre egnet til at behandle denne.

Artikel 11 fastsætter som en undtagelse til artikel 10, at kompetencen i tilfælde, hvor barnet lovligt flytter fra en medlemsstat til en anden og tager nyt sædvanligt opholdssted der, i en periode på 3 måneder forbliver hos den første medlemsstat, for så vidt angår adgangen til at foretage ændringer i en afgørelse om samværstret afsagt i den første medlemsstat, mens barnet endnu havde sit faste opholdssted der, når indehaveren af samværstret fortsat har sit sædvanlige opholdssted i denne medlemsstat. Dette gælder dog ikke, hvis indehaveren af samværstretten har accepteret kompetencen for retterne i den anden medlemsstat ved at give møde i retten uden at anfægte rettens kompetence.

Artikel 11a omhandler reglerne om kompetence i sager om barne bortførelser. Det fremgår heraf, at kompetencen i sådanne sager som udgangspunkt forbliver i barnets oprindelsesland.

Undtagelse herfra gøres kun, når barnet har fået sædvanligt opholdssted i en anden medlemsstat, og a) hver forældremyndighedsindehaver – herunder fysiske personer og institutioner – og andre har aftundet sig med fjernelsen eller tilbageholdelsen, eller b) barnet har boet i den nye medlemsstat i mindst et år efter, at indehaveren af forældremyndighed har fået eller burde have fået kendskab til barnets opholdssted, og barnet er faldet til i sine nye omgivelser.

I sidstævnte tilfælde kræves det dog yderligere, at en af følgende betingelser er opfyldt: i) der er ikke inden et år efter, at forældremyndighedsindehaveren har fået eller burde have fået kendskab til barnets opholdssted, fremsat nogen anmodning om tilbagegivelse over for de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvortil barnet er fjernet eller, hvor det tilbageholdes, ii) indehaveren af forældremyndighed har trukket sin anmodning om tilbagegivelse tilbage, og der ikke er indgivet en ny anmodning inden for det tidsrum, der er omhandlet i nr. i), iii) en sag anlagt ved retten i barnets oprindelsesland er afsluttet i henhold til artikel 11b, stk. 7, eller iv) der er af retterne i barnets oprindelsesland truffet en afgørelse om forældremyndighed, der ikke indebærer tilbagegivelse af barnet.

På internationalt plan tager Haagerkonventionen af 1980, der er blevet gennemført i dansk ret ved lov nr. 793 af 27. november 1990 om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgø-

relser m.v., sigte på efter en barnebortførelse at genskabe status quo ved at kræve, at den stat, hvortil et barn er blevet bortført, skal beordre øjeblikkelig tilbagegivelse af barnet. Efter artikel 12, stk. 2, i 1980-konventionen er opholdslandet ikke forpligtet til at beordre barnets tilbagegivelse, hvis der på tidspunktet for indgivelsen af anmodningen om tilbagegivelse er gået et år siden bortførelsen eller tilbageholdelsen, og barnet er faldet til i sine nye omgivelser. I konventionens artikel 13 fastsættes, at opholdsstaten også kan nægte tilbagegivelse af visse andre grunde.

Konventionen omfatter således en effektiv ad hoc-foranstaltning uden at indføre fælles regler for kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse.

Sådanne regler foreslås imidlertid i Haagerkonventionen af 1996, som dog giver Haagerkonventionen af 1980 forrang. Artikel 7 i Haagerkonventionen af 1996 fastsætter, at kompetencen i børnebortførelsessager som udgangspunkt forbliver i barnets oprindelsesland. Som en undtagelse hertil opregnes den situation, at tilstrækkelig lang tid skal være forløbet, og at der ikke er en verserende sag om tilbagegivelse, som er fremsat inden for den fastsatte periode på et år. Dette betyder, at kompetencen kan flytte fra det land, hvor barnet oprindeligt havde sit sædvanlige opholdssted til det nye opholdssted, hvis der enten ikke er fremsat noget krav om tilbagegivelse, eller at den medlemsstat, hvortil barnet er blevet bortført m.v., har besluttet, under anvendelse af en af undtagelserne i Haagerkonventionen af 1980, at der foreligger en gyldig grund til ikke at tilbagegive barnet.

Begge konventioner tillader således under visse omstændigheder overførsel af kompetence til den medlemsstat, hvortil barnet er blevet bortført.

Som det fremgår, er muligheden for, at kompetencen kan flytte efter forslaget til art. 11 a, væsentligt mere begrænset end efter Haagerkonventionen af 1996.

Artikel 11b fastsætter særlige regler, der finder anvendelse, når en person *eller institution mv.*, der har forældremyndigheden over et bortført barn på, baggrund af Haagerkonventionen af 1980 om de civilretlige aspekter ved internationale børnebortførelser anmoder myndighederne i en medlemsstat om at træffe afgørelse om tilbagegivelse af barnet. I disse sager er det således fortsat reglerne i den nævnte konvention, der finder anvendelse – med de supplerende bestemmelser, som angives i stk. 2-8. **Stk. 2** fastsætter en pligt til som udgangspunkt at give barnet mulighed for at blive hørt i disse sager. Efter **stk. 3** skal medlemslandene behandle sådanne sager hurtigt og som udgangspunkt træffe afgørelse inden 6 uger efter modtagelsen af anmodningen. **Stk. 4** fastsætter, at tilbagegivelse af barnet ikke kan nægtes på grundlag af artikel 13, litra b, i 1980-konventionen (hvorefter tilbagegivelse kan nægtes, hvis der er alvorlig fare for at skade barnet fysisk eller psykisk), hvis det godtgøres, at der er truffet passende foranstaltninger til beskyttelsen af barnet efter dets tilbagegivelse. Efter **stk. 5** kan tilbagegivelse ikke nægtes, uden at den person, der har anmodet om tilbagegivelse af barnet, har haft mulighed for at blive hørt. **Stk. 6** bestemmer, at sagens dokumenter skal videresendes til myndighederne i oprindelsesstaten, hvis

retten i det land, hvor barnet opholder sig, har truffet afgørelse om ikke-tilbagegivelse. Efter stk. 7 skal parterne herefter underrettes og opfordres til inden 3 måneder at indgive indlæg til retten, således at den kan tage stilling til spørgsmålet om forældremyndigheden over barnet. Hvis retten i oprindelseslandet træffer en afgørelse om forældremyndigheden, der indebærer, at barnet skal tilbagegives til dette land, vil afgørelsen efter stk. 8 være eksigibel (fuldbyrdelig) uden eksekvatur i det land, hvor barnet opholder sig, uanset om der i dette land måtte være truffet afgørelse om ikke-tilbagegivelse.

Haagerkonventionen af 1980 om barnebortførelser er – som det er anført - gennemført ved lov i dansk ret. Det følger af denne konvention, at der som udgangspunkt skal ske en øjeblikkelig tilbagegivelse af børn, der er ulovligt fjernet eller tilbageholdt. Der gælder dog et begrænset antal undtagelser, herunder hvis der er alvorlig risiko for, at tilbagegivelsen vil skade barnet fysisk eller psykisk eller på anden måde sætte det i en uacceptabel situation, jf. artikel 13, litra b. Tilbagegivelse kan endvidere bl.a. nægtes, hvis barnet modsætter sig dette, og barnet har en sådan alder og modenhed, at der bør tages hensyn til dets mening.

Som det fremgår, indeholder artikel 11b en række regler, der supplerer 1980-konventionen. Det er i den forbindelse navnlig væsentligt at påpege, at det fastslås, at forældremyndighedsindehaveren har sikkerhed for at kunne få prøvet spørgsmålet om tilbagegivelse i oprindelseslandet ved at anlægge en forældremyndighedssag dér. Hvis der således afsiges en afgørelse, der indebærer, at barnet skal tilbagegives, vil denne kunne fuldbyrdes i det land, hvor barnet opholder sig, uanset om der tidligere måtte være truffet en afgørelse om ikke-tilbagegivelse af barnet.

Artikel 12 omhandler parternes mulighed for at indgå aftale om, at et medlemsland skal være kompetent til at behandle en sag. Efter stk. 1 og 2 kan ægtefællerne vælge at acceptere, at skilsmisseretten også er kompetent til at træffe afgørelse om forældreansvaret over deres fælles børn, *hvis en sådan kompetence i øvrigt tjener barnets tarv*. Disse bestemmelser svarer til artikel 3, stk. 2 og 3, i Bruxelles II-forordningen. Efter stk. 3 kan alle indehaverne af forældreansvar aftale, at sagen skal indbringes for retterne i en medlemsstat, som barnet har en væsentlig tilknytning til. En sådan tilknytning kan f.eks. være baseret på det sædvanlige opholdssted for en af indehaverne af forældreansvaret eller på barnets nationalitet. *For så vidt angår sager vedrørende børn med sædvanligt opholdssted i et land uden for EU, som ikke har tiltrådt Haagerkonventionen af 1996, følger det dog af stk. 4, at sådanne aftaler især skal anses for at tjene barnets tarv, hvor det findes umuligt at føre en retssag i det pågældende land. Adgangen til at indgå aftaler om overførelse af kompetencer i sager, hvor barnet har sædvanligt i et land uden for EU, som har tiltrådt Haagerkonventionen af 1996, afgøres efter artikel 61a, der vedrører forordningens forhold til denne konvention.*

Artikel 13, der er underordnet i forhold til kompetencegrundlagene i de foregående artikler, fastslår, at den medlemsstat, hvor barnet opholder sig, automatisk kan udøve kompetence, hvis et

barns sædvanlige opholdssted ikke kan fastslås. Bestemmelsen finder også anvendelse på flygtningebørn, der er internationalt fordrevne på grund af uroligheder i deres land, jf. stk. 2.

Efter artikel 14 afgøres spørgsmålet om kompetence i hver enkelt medlemsstat efter statens egen lovgivning, hvis ingen ret i en medlemsstat er kompetent i medfør af artikel 10-13.

Efter artikel 15 kan der i visse tilfælde ske overførsel af kompetencen til at afgøre en sag til retten i en medlemsstat, der er bedre egnet til at behandle sagen. Den medlemsstat, hvortil sagen kan overføres, skal have forbindelse til sagen ved: 1) at barnet efter sagens anlæg har fået sædvanligt opholdssted i det pågældende land, 2) at barnet tidligere har haft sit sædvanlige opholdssted i den pågældende medlemsstat, 3) at barnet er statsborger i medlemsstaten, 4) at en af indehaverne af forældremyndigheden har sit sædvanlige opholdssted der, eller 5) at barnet besidder ejendom der, og sagen vedrører denne ejendom. Desuden må overførslen begæres af en indehaver af forældreansvaret, ligesom både den ret, der foreslår, og den ret, der godtager overførslen, skal anse, at barnets tarv varetages på denne måde.

2.3.3. Afdeling 3 – Fælles bestemmelser.

Artikel 16 om indbringelse af en sag for retten svarer til artikel 11, stk. 4, i Bruxelles II-forordningen. Artikel 17 om prøvelse af kompetencen svarer til artikel 9 i Bruxelles II-forordningen. Artikel 18 om prøvelse af sagens antagelse til påkendelse svarer til artikel 10 i Bruxelles II-forordningen.

Artikel 19 om litispændens og indbyrdes sammenhængende krav omfatter samme mekanisme som artikel 11, stk. 1-3, i Bruxelles II-forordningen, hvorved den anden ret afgiver sin kompetence til fordel for den første ret, som sagen er indbragt for. For så vidt angår procedurer vedrørende skilsmisse, separation eller omstødelse af ægteskab, anvendes mekanismen, hvis dette sker mellem de samme parter. Dette svarer til artikel 11, stk. 1 og 2, i Bruxelles II-forordningen. Hvad angår procedurer vedrørende forældremyndighed, anvendes mekanismen, hvis disse procedurer vedrører forældremyndigheden over det samme barn.

Artikel 20 om foreløbige, herunder sikrende, retsmidler, følger artikel 12 i Bruxelles II-forordningen og foreskriver, at retterne i den medlemsstat, hvor barnet opholder sig, eller hvor dets ejendom befinder sig, i hastetilfælde kan træffe de nødvendige foranstaltninger til beskyttelse af barnets person eller ejendom. Desuden fastslås det i stk. 2, at disse foranstaltninger ophører, når de retter, der har kompetence med hensyn til sagens substans, har truffet en afgørelse som de finder passende.

2.4. Kapitel III - Anerkendelse og fuldbyrdelse.

2.4.1. Afdeling I - Anerkendelse.

Bestemmelserne i dette afsnit er en gentagelse af afdeling I i kapitel III i Bruxelles II-forordningen, dog således, at artikel 16 om aftaler med tredjelande er udgået.

Artikel 26 fastslår, at retsafgørelser, der er truffet i en medlemsstat, skal anerkendes i de øvrige medlemsstater, uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig fremgangsmåde. Denne artikel svarer til artikel 14 i Bruxelles II-forordningen. Bestemmelsen finder også anvendelse på officielt bekræftede dokumenter og forlig, der er indgået for retten. Desuden omfatter bestemmelserne om anerkendelse og fuldbyrdelse. Denne bestemmelse svarer til artikel 13, stk. 2 og 3, i den nævnte forordning. Efter stk. 3 kan enhver berettiget part efter fremgangsmåden i afdeling 2 i dette kapitel få fastslået, at en retsafgørelse skal anerkendes, eller at en retsafgørelse ikke skal anerkendes, jf. dog afdeling 3 i dette kapitel. Som i artikel 22, stk. 3, i Bruxelles II-forordningen fastslås den lokale kompetence gennem henvisning til den interne lovgivning i den medlemsstat, proceduren foregår. I tilfælde af samværstret eller tilbagegivelse af barnet, som er attesteret i henhold til kapitel IV, afdeling 3, vil det imidlertid ikke længere være muligt at anmode om ikke-ankendelse.

Artikel 27 omhandler, af hvilke grunde retterne i den stat, hvor en afgørelse søges anerkendt, kan træffe beslutning om ikke-ankendelse af afgørelser om skilsmisse, separation eller omstødelse af ægteskab. Bestemmelsen svarer til artikel 15, stk. 1, i Bruxelles II-forordningen. Artikel 28 omhandler af hvilke grunde retterne i den stat, hvor en afgørelse søges anerkendt, kan træffe beslutning om ikke-ankendelse af afgørelser om forældræansvar. Bestemmelsen svarer til Bruxelles II-forordningens artikel 15, stk. 2, med den tilføjelse, at anerkendelse af afgørelser vedrørende plejeadbringelse tillige vil kunne nægtes, hvis den i artikel 57a omhandlede konsultationsprocedure ikke er blevet fulgt.

Efter artikel 29 kan kompetencen for retterne i domsstaten ikke efterprøves. Ordre public-kriteriet, jf. artikel 27, litra a, og artikel 28, litra a, kan ikke anvendes i forhold til regler om jurisdiction i henhold til artikel 5-14. Bestemmelsen svarer til artikel 17 i Bruxelles II-forordningen. Artikel 30 fastsætter, at anerkendelse af en afgørelse ikke kan nægtes under henvisning til, at lovgivningen i den medlemsstat, som ammodningen rettes til, ikke tillader skilsmisse, separation eller omstødelse af ægteskab på samme grundlag, hvilket svarer til artikel 18 i Bruxelles II-forordningen. Ifølge artikel 31 kan en retsafgørelse i inter tilfælde efterprøves med hensyn til sagens realitet, hvilket svarer til artikel 19 i den nævnte forordning. Artikel 32 omudsættelse af sagen svarer endvidere til artikel 20 i Bruxelles II-forordningen.

2.4.2. Afdeling 2 – Anmodning om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel.

Bestemmelserne i denne afdeling er en gentagelse af afdeling 2 og 3 i kapitel III i Bruxelles II-forordningen:

Artikel 33 om eksigible retsafgørelser svarer til forordningens artikel 21. Artikel 34 om retternes stedlige kompetence svarer til forordningens artikel 22, stk. 1 og 2. Artikel 35 om de procesretlige regler svarer til forordningens artikel 23. Artikel 36 om rettens afgørelse svarer til forordningens artikel 24. Artikel 37 om underretning om afgørelsen svarer til forordningens artikel 25. Artikel 38 om appel af afgørelsen svarer til forordningens artikel 26. Artikel 39 om appelinstan- ser samt retsmidler svarer til forordningens artikel 27. Artikel 40 om udsættelse af sagen svarer til forordningens artikel 28. Artikel 41 om delvis fuldbyrdelse svarer til forordningens artikel 29.

2.4.3. Afdeling 2A – Fælles bestemmelser vedrørende afdeling 1 og 2.

Art. 42 – 44 vedrører regler om dokumenter, mangel på dokumenter og om visse certifikater.

2.4.4. Afdeling 3 – Fuldbyrdelse af samværsret og tilbagegivelse af et barn.

Afdelingen fastsætter regler om fuldbyrdelse af afgørelser om samværsret, der afskaffer fuldbyr- delsesproceduren i fuldbyrdelsesmedlemsstaten for afgørelser, som er attesteret i domsstaten. Bestemmelserne i denne afdeling er ikke til hinder for, at en indehaver af forældresansvar kan anmode om anerkendelse og fuldbyrdelse i overensstemmelse med bestemmelserne i afdeling 1 og 2 i dette kapitel.

Artikel 45 fastsætter, hvilke afgørelser der omfattes af den særlige fuldbyrdelsesordning. Det drejer sig om afgørelser om samværsret, der er tildelt en af et barns forældre og om tilbagegivel- se af et barn i medfør af en afgørelse, der beordrer barnet tilbagegivet, truffet i henhold til artikel 11b, stk. 8.

Artikel 46 fastslår, at der ikke kræves en særlig (eksekvatur)procedure i fuldbyrdelsesmedlems- staten for anerkendelse og fuldbyrdelse af samværsafgørelser, som er attesteret i overensstem- melse med bestemmelserne i denne afdeling. Det er et krav, at der ikke er tale om en udeblivel- sesdom, og at barnet har haft mulighed for at blive hørt under hensyntagen til dets alder og mo- denhed. Standardformularen i bilag VI skal anvendes til attesteringen. *Når sagen involverer en situation på tværs af grænserne, udstedes attesten af egen drift, når afgørelsen bliver eksigibel. Hvis situationen efterfølgende antager en grænseoverskridende karakter, udstedes attesten på begæring af en part.*

Artikel 47 fastsætter, at den afgørelse, der er nævnt i litra b i art. 45, stk. 1 anerkendes og fuld- byrdes i en anden medlemsstat, uden at retsafgørelsen er erklæret eksigibel. Det er et krav, at det er attesteret i domsstaten, at barnet har haft mulighed for at blive hørt under hensyntagen til dets

alder og modenhed, at parterne har haft mulighed for at blive hørt, og at retten har taget hensyn til de grunde og det bevismateriale, som dannede grundlag for den retsafgørelse, der blev truffet i medfør af artikel 13 i Haagerkonventionen af 1980, jf. stk. 2.

Efter artikel 48 er det ikke muligt særskilt at påklage udstedelsen af en attest. Faktuelle fejl i attesten kan rettes i henhold til lovgivningen i den stat, hvor den blev udstedt. *For alle tilfældes skyld følger det af artikel 49x, at attesten kun har virkning, for så vidt at retsafgørelsen er eksigibel.* Med henblik på fuldbyrdelsen skal afgørelsen efter artikel 49 ledsages af attest og, hvor dette er nødvendigt i tilfælde af samværsret, af en oversættelse af attesten. Kun punkt 10 i attesten vedrørende samværsret, som omhandler ordningerne for udøvelse af samværsret, vil eventuelt skulle oversættes.

2.4.5 Afdeling 3A – Autentiske instrumenter og indenretslige oversættelser.

Artikel 49a vedrører anerkendelse og eksigibilitet af officielt bekræftede dokumenter samt indenretlige forlig.

2.4.6. Afdeling 4 – Andre bestemmelser.

Artikel 50 fastslår, at forordningen ikke berører fuldbyrdelsesproceduren, som skal gennemføres i henhold til lovgivningen i fuldbyrdelsesmedlemsstaten. *Det fastslås endvidere, at afgørelser, der træffes i andre medlemsstater og erklæres for eksigible eller attesteres i overensstemmelse med forordningens bestemmelser, skal fuldbyrdes i fuldbyrdelsesstaten på samme betingelser, som hvis de var truffet i denne medlemsstat. Endelig fastslås det, at en afgørelse, som er attestet i overensstemmelse med artikel 46 og 47, ikke kan fuldbyrdes, hvis den er i uoverensstemmelse med en senere eksigibel afgørelse.*

Artikel 51 fastslår, at retterne i fuldbyrdelsesmedlemsstaten kan fastlægge de praktiske ordninger for udøvelse af samvær, hvis de nødvendige ordninger ikke er fastlagt i den afgørelse, der er truffet af den medlemsstat, der er kompetent til at påkende sagens realitet, og under forudsætning af at de væsentlige elementer i den pågældende afgørelse er overholdt. De praktiske ordninger ophører med at finde anvendelse i medfør af en senere afgørelse truffet af retterne i den medlemsstat, der har kompetence til at påkende sagens realitet, jf. stk. 2.

Artikel 51a udstrækker kapitlets regler om anerkendelse og fuldbyrdelse til også at omfatte afgørelser vedrørende fastlæggelsen af sagens omkostninger.

Hvis den, som fremsætter anmodningen, i domsstaten helt eller delvis haft fri proces eller været fritaget for gebyrer og omkostninger, følger det af artikel 52, at den pågældende under den i artikel 26, 33, 46 og 47 og 51 fastlagte procedure skal meddeles fri proces eller fritagelse for gebyrer og sagsomkostninger i videst muligt omfang efter lovgivningen i fuldbyrdelsesmedlemsstaten. Denne artikel svarer til artikel 30 i Bruxelles II-forordningen. I artikel 53 er der endvidere

fastsat regler om sikkerhed eller depositum svarende til Bruxelles II-forordningens artikel 31. Efter artikel 54 kræves der ingen legalisering m.v. med hensyn til de i artikel 42, 43 og artikel 49 nævnt dokumenter eller eventuelle procesfuldmagter. Dette svarer til Bruxelles II-forordningens artikel 35.

2.5. Kapitel V, VI, VII og VIII – Samarbejde mellem centralmyndighederne, forholdet til andre instrumenter, overgangsbestemmelser og afsluttende bestemmelser.

Kap. V (artikel 55-59) indeholder regler om samarbejde mellem centralmyndigheder, der dækker både skilsmisse og forældreansvar. Centralmyndighederne har en generel informations- og koordineringsfunktion, ligesom de samarbejder i visse tilfælde.

Efter artikel 57 a, skal myndighederne i et land, som overvejer at træffe afgørelse om at anbringe barnet *hos en plejefamilie eller på en institution i et andet land*, indhente samtykke fra centralmyndigheden i dette andet land, *hvis en offentlig myndigheds mellemkomst ville være påkrævet ved en sådan anbringelse inden for landets egne grænser. Også hvis en påtænkt anbringelse i henhold hertil ikke forudsætter centralmyndighedens samtykke, skal der i alle tilfælde ske underretning af centralmyndigheden, inden anbringelsen finder sted.*

Art 60 indeholder regler om forholdet til andre instrumenter. Udgangspunktet efter denne bestemmelse er, at forordningen skal træde i stedet for de konventioner mellem to eller flere medlemsstater, som gælder på tidspunktet for denne forordnings ikrafttræden, og som angår sagsområder, der er omfattet af denne forordning, jf. stk. 1. Bestemmelsen svarer til Bruxelles II-forordningens artikel 36. Finland og Sverige kan efter denne bestemmelse erklære, at Den nordiske ægteskabskonvention skal finde anvendelse på deres indbyrdes forbindelser i stedet for bestemmelserne i forordningen.

Artikel 61 fastsætter ligeledes, at forordningen i forbindelser mellem medlemslandene skal have forrang i forhold til en nærmere angiven række multilaterale konventioner. Denne artikel svarer til artikel 37 i Bruxelles II-forordningen, men omfatter nu også Haagerkonventionen af 1980.

Forslagets forhold til Haagerkonventionen af 1996 er nøjere fastsat i artikel 61a. Ifølge denne bestemmelses litra a gælder forordningen, når det pågældende barn har sædvanligt opholdssted i en medlemsstat. Denne begrænsning er i overensstemmelse med konventionens artikel 52(2), som tillader de kontraherende stater at indgå aftaler vedrørende konventionens anvendelsesområde, for så vidt angår børn med sædvanligt opholdssted på disse staters territorium. Af forslagets artikel 61a litra b fremgår det endvidere, at forordningen også gælder, når en afgørelse afsagt i en medlemsstat skal anerkendes og fuldbyrdes i en anden medlemsstat, selv hvis barnet har sit faste opholdssted i et tredjeland, der har tiltrådt konventionen.

Artikel 62 indeholder endvidere bestemmelser om traktater med Pavestolen.

Herudover indeholder kapitlerne VII og VIII (artikel 63-71) bl.a. bestemmelser om medlemsstater med flere lovgivninger, overgangsbestemmelser og regler om ikrafttræden.

3. Europaparlamentet.

Europaparlamentets økonomiske og sociale udvalg har afgivet en udtalelse den 18. september 2002. Europaparlamentet har afgivet en udtalelse den 21. november 2002.

4. Høring.

Forslaget har været sendt i høring hos Foreningen Aktive Fædre, Familieretsadvokaternes Forening, Børnerådet, Børn og Samvær, Foreningen Et barn to forældre, Arbejderbevægelsens Børnemiljøråd, Advokatrådet, Ministeren for Ligestilling, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Foreningen MOR, Mødrehjælpen af 1983, Dansk Kvindesamfund, Landsorganisationen Børns Vilkår, Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Præsidenten for Retten i Ålborg, Præsidenten for Retten i Odense, Præsidenten for Retten i Århus, Præsidenten for Retten i Roskilde, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark, Foreningen af Statsamtmand og Foreningen af Statsamtsjurister.

Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for København Byret, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Dansk Kvindesamfund, Kommunernes Landsforening, Det Danske Center for Menneskerettigheder og Foreningen af Statsamtmand har meddelt, at de ikke har bemærkninger til lovforslaget.

Landsorganisationen Børns Vilkår har anført, at det i sager om børnebortførelser bør pålægges det enkelte land at foretage en hurtig reaktion, således, at barnet kan bo der, hvor dette skønnes bedst for barnet. Endvidere er det bl.a. anført, at børneperspektivet bør være fremherskende i de sager, som forordningen omhandler. Barnet skal således sikres mulighed for tilknytning til begge forældre uanset nationalitet og bopælsland. Hensynet til barnets bedste bør være styrende for, hvor forældremyndigheden skal placeres og for, hvordan samværsordninger skal gennemføres. Det bør således være barnets ret - og ikke forældrenes ret - der er afgørende. Landsorganisationen anfører endvidere, at det bør pålægges det enkelte land at gennemføre børnesagkyndige undersøgelser for at kortlægge, hvad der er bedst for barnet.

Foreningen Et barn to forældre har bl.a. udtalt sig til støtte for forslaget og anbefalet, at Danmark tilslutter sig reglerne.

Advokatrådet har oplyst, at rådet generelt kan støtte tanken bag sammenskrivningen. Herudover har rådet henvist til tidligere høringssvar. I forbindelse med det tidligere kommissionsforslag om forældreansvar har Advokatrådet bl.a. anført, at Danmark, hvis forordningen vedtages, bør søge at indgå en parallelaftale med Fællesskabet, og at forordningen bør indeholde regler om kompetence til at prøve modkrav.

Børnerådet har generelt afstået fra at kommentere forslaget, men har dog henvist til de grundsynspunkter, som blev anført i tidligere høringssvar. I forbindelse med det tidligere kommissionsforslag om forældreansvar anførte Børnerådet bl.a., at rådet anser forordningens overordnede formål som værende til barnets bedste og i overensstemmelse med hensigten i FN's børnekonvention, idet forordningen vil øge barnets retssikkerhed og virke stabiliserende på barnets liv ved at nedsætte antallet af sager vedrørende forældremyndigheden til det enkelte barn. I det tidligere forslag savnede Børnerådet dog bl.a. generelt en klarere børnesynsvinkel i forordningen som helhed. Endvidere blev der i den forbindelse bl.a. peget på, at pligten til at høre barnet efter Børnekonventionens art. 12 bør præciseres, og at de midler, myndighederne kan tage i brug, hvis barnet modsætter sig udlevering, bør præciseres.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Forslaget ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser m.v.

Som anført under pkt. 1, er forslaget omfattet af det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender. Danmark deltager således ikke i vedtagelsen af forordningen, der ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Sagen har været forelagt Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg forud for rådsmøderne (retlige og indre anliggender) den 13.-14. juni, 28.-29. november 2002 og den 5. – 6. juni 2003.

Grundnotat vedrørende Kommissionens nye forslag er oversendt til Europaudvalget den 20. juni 2002 og til Retsudvalget den 21. juni 2002.

Dagsordenspunkt 2: Forslag til Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs undertegnelse af konventionen om international garantistillelse for mobilt udstyr og protokollen til nævnte konvention om specifikke forhold for flymateriel, vedtaget i Cape Town den 16. november 2001 under UNIDROIT's og organisationen for international luftfarts (ICAO's) fælles auspicer.*

Revideret notat. Ændringer markeret med kursiv.

1. Baggrund

UNIDROIT-konventionen om internationale garantier for mobilt udstyr (konventionen om sikkerhedsrettigheder i mobilt udstyr), vedtaget i Cape Town, Sydafrika, den 16. november 2001, indeholder regler om stiftelse og retsvirkninger af internationale sikkerhedsrettigheder i mobilt udstyr, herunder retsvirkningerne i forbindelse med konkurs. Konventionen indeholder endvidere bestemmelser om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i tilknytning til konventionen. Endelig indeholder konventionen en bestemmelse om foreløbige retsmidler, som de kontraherende parter dog kan erklære helt eller delvist ikke at ville anvende.

Konventionen om sikkerhedsrettigheder i mobilt udstyr kan først finde anvendelse på en bestemt kategori af mobilt udstyr, når der i tilknytning til konventionen er vedtaget en protokol, som supplerer og eventuelt ændrer konventionens bestemmelser i relation til den pågældende kategori af mobilt udstyr, så som fly-, jernbane- eller rummateriel.

UNIDROIT og organisationen for international luftfart (ICAO), som Danmark er medlem af, har således gennem en årrække sideløbende med arbejdet med konventionen om mobilt udstyr arbejdet med en protokol til konventionen, der skal omhandle specifikke forhold for flymateriel (flymaterielprotokollen). Denne protokol blev sammen med konventionen om mobilt udstyr vedtaget den 16. november 2001. Andre protokoller om henholdsvis jernbane- og rummateriel er under udarbejdelse.

Flymaterielprotokollen skal sammen med konventionen om mobilt udstyr lette finansieringen af flymateriel ved at indføre internationale garantier for kreditorerne. Finansieringsinstitutter, som finansierer varerne gennem kreditsalg, får således absolut forrang for deres sikkerhedsrettigheder i de pågældende genstande ved notering i et internationalt register. Protokollens bestemmelser om bl.a. lovvalg, foreløbige retsmidler og insolvens finder kun anvendelse, såfremt den kontraherende part positivt afgiver erklæring om at ville anvende disse regler.

---

* Forslaget er fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, finder derfor anvendelse.

Såvel konventionen om mobilt udstyr som flymaterielprotokollen er undertegnet af 26 lande, herunder 4 EU-medlemsstater, hvoraf én medlemsstat har undertegnet med forbehold. Danmark har ikke undertegnet konventionen eller protokollen, og de er endnu ikke trådt i kraft.

Den 29. maj 2000 vedtog Rådet forordning nr. 1346/2000 om konkurs. Konkursforordningen indeholder regler om retternes og kuratorernes kompetence, lovvalg samt anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det insolvensretlige område. Konkursforordningen trådte i kraft den 31. maj 2002.

Den 22. december 2000 vedtog Rådet forordning nr. 44/2001 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (Bruxelles I-forordningen). Bruxelles I-forordningen trådte i kraft den 1. marts 2002.

Med vedtagelsen af konkursforordningen og Bruxelles I-forordningen fik Fællesskabet såkaldt "ekstern kompetence" på de retsområder, som dækkes af forordningerne. Dette indebærer bl.a., at Fællesskabet på punkter, som berører reglerne i konkursforordningen og Bruxelles I-forordningen, i forhold til de omfattede medlemsstater fik enekompetence til at forpligte Fællesskabet over for tredjelande.

Da visse af reglerne i konventionen om sikkerhedsrettigheder i mobilt udstyr og flymaterielprotokollen vedrører Fællesskabets eksterne kompetence efter henholdsvis konkursforordningen og Bruxelles I-forordningens regler, blev der på rådsmødet (miljø) den 29. oktober 2001 vedtaget en rådsbeslutning, som bemyndigede Kommissionen til på Fællesskabets vegne at forhandle om vedtagelsen af konventionen og protokollen, for så vidt angår de områder, der faldt ind under Fællesskabets enekompetence i medfør af de to forordninger.

Under forhandlingerne i Cape Town i november 2001, som førte til konventionens og protokolens vedtagelse, fik Fællesskabet indført en række bestemmelser, der giver mulighed for at anvende fællesskabsretten frem for konventionen og protokollen på de områder, der er omfattet af de to ovennævnte forordninger, hvis Fællesskabet afgiver en erklæring herom. *Der blev endvidere indføjet* en bestemmelse om, at organisationer for regional økonomisk integration, der har kompetence på visse af de områder, som konventionen og protokollen vedrører – herunder navnlig Det Europæiske Fællesskab – har mulighed for at blive part i instrumenterne.

Da visse af reglerne i konventionen og protokollen som nævnt berører henholdsvis konkursforordningen og Bruxelles I-forordningens regler, skal Fællesskabet undertegne og indgå konventionen og protokollen vedrørende disse dele.

På den baggrund har Kommissionen den 20. december 2002 fremsat et forslag til Rådets afgørelse om henholdsvis Det Europæiske Fællesskabs undertegnelse og indgåelse af konventionen om mobilt udstyr og flymaterielprotokollen.

Forslaget forventes vedtaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2.-3. oktober 2003 eller et senere rådsmøde.

Da retsgrundlaget for konkursforordningen og Bruxelles I-forordningen er EF-traktatens artikel 65, jf. artikel 61, litra c, deltog Danmark ikke i vedtagelsen af disse forordninger, der ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark, jf. protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til Amsterdam-traktaten (forbeholdet vedrørende retlige og indre anliggender). Det Europæiske Fællesskabs undertegnelse og indgåelse af konventionen om mobilt udstyr og flymaterielprotokollen har således ikke bindende virkning for Danmark.

2. Indhold

Forslaget til Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs undertegnelse af konventionen om mobilt udstyr og flymaterielprotokollen indeholder en bestemmelse om, at formanden for Rådet udpeger en person, som på Fællesskabets vegne – og med forbehold for eventuel indgåelse – undertegner konventionen om mobilt udstyr og flymaterielprotokollen.

Efter det senest reviderede forslag fra formandskabet, som alene vedrører Fællesskabets undertegnelse af konventionen og protokollen, jf. punkt 3 nedenfor, bestemmes det endvidere, at Fællesskabet i forbindelse med undertegnelsen af konventionen og protokollen skal afgive erklæring om, på hvilke områder omfattet af konventionen og protokollen, Fællesskabet har fået overført kompetence fra medlemsstaterne, dvs. spørgsmål, der berører Bruxelles I-forordningen og konkursforordningen.

Herudover er der som bilag til rådsafgørelsen medtaget to erklæringer fra Rådet og Kommissionen, hvorefter det i forbindelse med Rådets vedtagelse af afgørelsen tilkendes, at der med Fællesskabets undertegnelse af konventionen og protokollen ikke er taget stilling til spørgsmålet om medlemsstaternes kompetence for så vidt angår materiel insolvensret.

3. Europa-Parlamentet

Forslaget behandles i henhold til proceduren i EF-traktatens artikel 300. Europa-Parlamentet høres derfor ikke over forslaget til Fællesskabets undertegnelse af konventionen om mobilt ud-

styr og flymaterielprotokollen, men vil senere skulle høres om spørgsmålet om Fællesskabets tiltræden af konventionen og protokollen.

4. Høring

Forslaget har ikke været sendt i høring.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har *senest* været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet

Forslaget ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Som anført under punkt 1, er forslaget til Rådets afgørelse vedrørende undertegnelse af konventionen om mobilt udstyr og flymaterielprotokollen, i det omfang Fællesskabet har ekstern kompetence i medfør af Bruxelles I-forordningen og konkursforordningen, omfattet af det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender.

Danmark deltager således ikke i en kommende vedtagelse af afgørelsen, som ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 5.-6. juni 2003.

Dagsordenspunkt 3: Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Fællesskabets vegne af en protokol om det privatretlige ansvar for grænseoverskridende skader forårsaget af farlig virksomhed inden for rammerne af konventionen om beskyttelse og brug af grænseoverskridende vandløb og internationale søer og konventionen om grænseoverskridende virkninger af industriulykker.*

Revideret notat. Ændringerne markeret med kursiv.

1. Baggrund

Under FN's Økonomiske Kommission for Europa (UNECE) er der udarbejdet en protokol om erstatningsansvar for miljøskader, som knytter sig til to UNECE-konventioner af 17. marts 1992 om henholdsvis beskyttelse og brug af grænseoverskridende vandløb og internationale søer (vandbeskyttelseskonventionen) og om grænseoverskridende effekter af industrielle uheld (konventionen om industrielle uheld). Konventionerne, der begge er ratificeret af Danmark, lægger op til, at der udarbejdes regler om ansvar for miljøskader.

Protokollen, der *blev* vedtaget på en ministerkonference i Kiev den 21. – 23. maj 2003, omfatter privatretligt erstatningsansvar i tilfælde, hvor en skade er omfattet af begge konventioner, dvs. hvor der er indtrådt skader som følge af industrielle uheld ved farlig aktivitet, og dette har forårsaget grænseoverskridende effekter på vandløb mv. Protokollens formål er at skabe et system for erstatningsansvar og at sikre fyldestgørende og hurtig erstatning for skader inden for dens område. Protokollen omfatter både traditionelt erstatningsansvar (person- og tingskade samt tab af indkomst) og miljøansvar (herunder genopretning eller kompensation).

Protokollen indeholder minimumsregler og bygger på et ikke-diskriminationsprincip. Den indeholder bl.a. regler om ansvarsgrundlaget (objektivt ansvar og culpaansvar), pligt til at stille finansiel sikkerhed, ansvarsfrihedsgrunde, forældelse og solidarisk ansvar for flere skadevoldere.

Protokollen indeholder herudover flere civilprocessuelle regler om navnlig retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser mv. under protokollen. Ifølge protokollens artikel 20 har Fællesskabsretten under visse nærmere angivne betingelser forrang frem for protokollens regler om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser. Endvidere indeholder protokollens artikel 8, stk. 5, en regel om adgang til miljøoplysninger.

På rådsmødet (for almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 24. februar 2003 bemyndigede Rådet Kommissionen til at føre forhandlinger om protokollen for så vidt angår de

---

* Forslaget er fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, finder derfor anvendelse.

områder, der falder ind under Fællesskabets eksklusive kompetence, idet visse af konventionens bestemmelser berører forordning (EF) nr. 44/2001 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (Bruxelles I-forordningen) og direktiv (EF) nr. 90/313 om fri adgang til miljøoplysninger.

Protokollen blev åbnet for undertegnelse efter vedtagelsen i Kiev den 21. – 23. maj 2003, og formandskabet afgav i den forbindelse en erklæring om, at Fællesskabet har indledt de nødvendige interne procedurer med henblik på Fællesskabets tiltrædelse af protokollen.

På den baggrund har Kommissionen den 12. maj 2003 fremlagt et forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Fællesskabets vegne.

Da retsgrundlaget for Bruxelles I-forordningen er EF-traktatens artikel 65, jf. artikel 61, litra c, deltog Danmark ikke i vedtagelsen af forordning (EF) nr. 44/2001 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (Bruxelles I-forordningen), der ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark, jf. Protokollen om Danmarks stilling, der som bilag er knyttet til Amsterdam-traktaten (forbeholdet vedrørende retlige og indre anliggender).

Derimod deltog Danmark i vedtagelsen af direktiv (EF) nr. 90/313 om fri adgang til miljøoplysninger, der har hjemmel i EF traktatens artikel 175 (tidligere artikel 130 S). Direktivet er bindende for og finder anvendelse for Danmark. Danmark deltager derfor også i vedtagelse af en afgørelse om Fællesskabets undertegnelse af protokollen for så vidt angår dennes bestemmelser om adgang til miljøoplysninger.

Da Fællesskabets eksterne kompetence delvist hviler på en forordning, som Danmark ikke deltager i, deltager Danmark ikke i og er ikke bundet af den del af Rådets afgørelse, der vedrører undertegnelse af bestemmelserne i protokollen om jurisdiktionskompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser.

Rådet forventes at vedtage afgørelsen på rådsmødet den 2. – 3. oktober 2003 eller et senere rådsmøde.

2. Indhold

Forslaget til Rådets afgørelse indeholder en bemyndigelse for Rådet til at udpege en eller flere personer til på Fællesskabets vegne at undertegne protokollen for så vidt angår de dele af protokollen, der henhører under Fællesskabets eksterne kompetence.

Herudover bestemmes det, at Fællesskabet i forbindelse med undertegnelsen skal afgive en erklæring om, på hvilke af protokollens områder Fællesskabets har fået overført kompetence fra medlemsstaterne.

Det bemærkes, at protokollen er åben for undertegnelse og ratifikation både af stater og af regionale organisationer for økonomisk integration såsom Det Europæiske Fællesskab.

3. Europa-Parlamentet

Forslaget vil blive behandlet i henhold til proceduren i EF-traktatens artikel 300. Da forslaget alene vedrører undertegnelse, høres Europaparlamentet ikke over forslaget. Europaparlamentet vil blive hørt i forbindelse med et senere forslag om endelig tiltrædelse af *protokollen*.

4. Høring

Forslaget har ikke været sendt i høring.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har senest været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet

Forslaget til Rådets afgørelse ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Som anført under punkt 1, vil forslaget til Rådets afgørelse delvist være omfattet af det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender.

Danmark deltager således ikke i en kommende vedtagelse af den del af afgørelsen, der vedrører Fællesskabets tiltrædelse af protokollens bestemmelser om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse. Denne del af afgørelsen vil ikke være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Derimod vil Danmark deltage i vedtagelsen af den del af afgørelsen, der vedrører Fællesskabets tiltrædelse af protokollens bestemmelser om adgang til miljøoplysninger. Fællesskabets tiltrædelse heraf kræver ikke EU-lovgivning eller lovændringer i dansk ret.

Da der er tale om en blandet *protokol*, der både henhører under Fællesskabets og medlemsstaternes kompetence, antages det som udgangspunkt, at *protokollen* skal tiltrædes af både Fællesskabet og af medlemsstaterne. Dette gælder dog ikke, hvis implementeringen af *protokollens* bestemmelser ikke kræver en fælles koordineret implementering af både Fællesskabet og medlemsstaterne. Bestemmelsen om adgang til miljøoplysninger er af en sådan generel karakter, at der ikke kræves en fælles koordineret implementering af denne og *protokollens* øvrige bestemmelser. Det må derfor lægges til grund, at Danmark kan handle frit vedrørende spørgsmålet om undertegnelse og senere ratifikation af den øvrige del af *protokollen*.

Den danske holdning fastlægges dog i kontakt med Fællesskabet.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8. maj 2003.

Dagsordenspunkt 4: Forslag til Rådets afgørelse om bemyndigelse af medlemsstaterne til i Det Europæiske Fællesskabs interesse at ratificere eller tiltræde konventionen om retternes kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsakter samt om samarbejde vedrørende forældremyndighed og foranstaltninger til beskyttelse af mindreårige (Haagerkonventionen af 1996).*

Nyt notat.

1. Baggrund

Den 19. oktober 1996 vedtog Haagerkonferencen om International Privatrecht en konvention om retternes jurisdiktion, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældresvar og beskyttelsesforanstaltninger i forhold til børn (Haagerkonventionen af 1996).

Australien, Monaco, Den Tjekkiske Republik, Slovakiet, Marokko, Estland, Letland og Ecuador er medlemmer af konventionen, der trådte i kraft den 1. januar 2002 (dog senere for visse af medlemmerne). Derudover har Polen og Schweiz samt alle EU-medlemsstater, jf. nedenfor, undertegnet, men ikke ratificeret konventionen.

Den 29. maj 2000 vedtog Rådet forordning nr. 1347 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager samt i sager vedrørende forældremyndighed over ægtefællernes fælles børn (Bruxelles II-forordningen).

Da retsgrundlaget for Bruxelles II-forordningen er EF-traktatens artikel 65, jf. artikel 61, litra c, deltog Danmark ikke i vedtagelsen af forordningen, der således ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark, jf. protokollen om Danmarks Stilling, der er knyttet som bilag til Amsterdam-traktaten (forbeholdet vedrørende retlige og indre anliggender).

Med vedtagelsen af Bruxelles II-forordningen fik Fællesskabet såkaldt "ekstern kompetence" på de retsområder, der dækkes af forordningen. Dette indebærer bl.a., at Fællesskabet i forhold til de omfattede medlemsstater fik enekompetence til at indgå forpligtelser med tredjelande, som berører reglerne i Bruxelles II-forordningen.

Haagerkonventionens bestemmelser om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det familieretlige område berører Bruxelles II-forordningen og er såle-

---

* Forslaget er fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, finder derfor anvendelse.

des omfattet af Fællesskabets enekompetence, mens Haagerkonventionens øvrige regler henhører under medlemslandenes kompetence.

Haagerkonventionen af 1996 er kun åben for ratifikation af stater, og derfor kan Fællesskabet ikke som sådan tilslutte sig konventionen, men må handle gennem sine medlemsstater.

På den baggrund besluttede Rådet den 19. december 2002 at bemyndige medlemsstaterne til at undertegne konventionen i Fællesskabets interesse. Medlemsstaterne, med undtagelse af Holland, der tidligere havde undertegnet konventionen, undertegnede konventionen samtidig i Haag den 1. april 2003. I forbindelse med undertegnelsen afgav medlemsstaterne en erklæring om, at domme, der afsiges i EU-medlemsstaterne skal anerkendes og fuldbyrdes ved anvendelse af de relevante interne fællesskabsregler frem for konventionens regler.

Kommissionen har den 17. juni 2003 fremsat et forslag til Rådets afgørelse om bemyndigelse af medlemsstaterne til i Fællesskabets interesse at ratificere eller tiltræde konventionen, idet medlemsstaterne samtidig skal fremsætte en erklæring, der svarer til den erklæring, der blev fremsat i forbindelse med undertegnelsen.

Da Fællesskabets kompetence er baseret på en forordning, som Danmark ikke deltager i, deltager Danmark heller ikke i vedtagelsen af Rådets afgørelse om bemyndigelse til medlemsstaterne.

Danmark handler således fortsat på egne vegne i forhold til Haagerkonventionen af 1996, idet den danske holdning dog fastlægges i kontakt med Fællesskabet.

Det bemærkes, at Danmark ligeledes undertegnede konventionen den 1. april 2003 og i forbindelse hermed har afgivet en erklæring svarende til de øvrige medlemsstaters om, at domme, der afsiges i EU-medlemsstaterne, skal anerkendes og fuldbyrdes ved anvendelse af de relevante interne fællesskabsregler. Erklæringen er fremsat i forbindelse med Danmarks undertegnelse, idet det efter Haagerkonventionen ikke er muligt at fremsætte den på et senere tidspunkt. Erklæringen er dog uden virkning for Danmark, da de relevante interne fællesskabsregler (Bruxelles II-forordningen og den kommende forordning om forældreansvar) er omfattet af det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender, jf. punkt 2 ovenfor.

Rådets afgørelse om bemyndigelse af medlemsstaterne til at ratificere eller tiltræde Haagerkonventionen af 1996 i Fællesskabets interesse forventes vedtaget på Rådsmødet den 2. – 3. oktober 2003 eller på et senere rådsmøde.

2. Indhold

I henhold til Kommissionens forslag til rådsafgørelse bemyndiger Rådet medlemsstaterne med undtagelse af Danmark til at ratificere eller tiltræde Haagerkonventionen af 1996 i Fællesskabets interesse, idet hver enkelt medlemsstat i den forbindelse afgiver en erklæring om, at domme, der afsiges i EU-medlemsstaterne, skal anerkendes og fuldbyrdes ved anvendelse af de relevante interne fællesskabsregler frem for konventionens regler.

Det er endvidere fastsat, at medlemsstaterne skal ratificere eller tiltræde konventionen samtidig, og at dette skal ske inden for en nærmere angiven tidsfrist.

3. Europa-Parlamentet

Forslaget er behandlet i henhold til proceduren i EF-traktatens artikel 300. Europa-Parlamentet er derfor ikke blevet hørt i forbindelse med medlemsstaternes undertegnelse af Haagerkonventionen af 1996, men skal høres over spørgsmålet om medlemsstaternes ratifikation eller tiltrædelse af konventionen.

Europa-Parlamentet har endnu ikke afgivet sin udtalelse over forslaget.

4. Høring

Forslaget har ikke været sendt i høring.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har ikke tidligere været forelagt Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet

Forslaget ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Som anført under punkt 1, er forslaget til Rådets afgørelse omfattet af det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender.

Danmark deltager således ikke i en kommende vedtagelse af afgørelsen, der ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Danmark handler derfor fortsat på egne vegne i relation til Haagerkonventionen af 1996, idet den danske holdning dog fastlægges i kontakt med Fællesskabet.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Dagsordenspunkt 5: Endelig rapport om anden runde af de gensidige evalueringer: "Retshåndhævende myndigheder og disses rolle i bekæmpelsen af ulovlig narkotikahandel".

Nyt notat.

1. Baggrund.

Rådet vedtog den 5. december 1997 en fælles aktion vedrørende indførelse af en ordning for evaluering af, hvordan de internationale forpligtigelser med hensyn til bekæmpelse af organiseret kriminalitet udmøntes og efterleves i den enkelte medlemslande.

Under henvisning hertil er der foretaget en evaluering af de retshåndhævende myndigheders indsats som led i bekæmpelsen af ulovlig narkotikahandel. Formålet var at evaluere, hvordan internationale instrumenter vedrørende retshåndhævelse på narkotikaområdet udmøntes og efterleves i de enkelte medlemsstater.

Det følger af den fælles aktion, at formandskaber regelmæssigt skal informere Rådet om evalueringresultaterne. Der er i den forbindelse udarbejdet tre statusrapporter, som alle har været forelagt til orientering for Rådet.

Den endelige rapport, der samler de vigtigste resultater og anbefalinger fra de tre statusrapporter, forventes forelagt til orientering på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2.- 3. oktober 2003.

2. Indhold.

Den endelige rapport sætter fokus på de vigtigste spørgsmål vedrørende bekæmpelse af narkotikahandel, som er indeholdt i evalueringsrapporterne. I den forbindelse fremhæver rapporten medlemsstaternes gode eksempler på bekæmpelse af narkotikahandel. Endelig indeholder rapporten en række konkrete anbefalinger vedrørende bekæmpelse af narkotikahandel, bl.a. gennem en intensivning og udbygning af samarbejdet mellem de retshåndhævende myndigheder.

3. Europa-Parlamentet.

Rapporten vil blive oversendt til Europa-Parlamentet til orientering.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af rapporten.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har senest været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Rapporten har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Den endelige rapport har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Den seneste statusrapport blev forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 5.- 6. juni 2003.

Dagsordenspunkt 6: Rådets henstilling om foranstaltninger til at beskytte euroen mod falskmøntneri.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Rådet vedtog den 28. juni 2001 en forordning om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri. Forordningen indeholder bl.a. bestemmelser om finansielle institutters ansvar, behandling af tekniske, operationelle og strategiske oplysninger samt bestemmelser om samarbejde og bistand i forbindelse med bekæmpelse af forfalskning af euroen m.v.

Formandskabet har under henvisning hertil fremlagt forslag til en række yderligere henstillinger om foranstaltninger til beskyttelse af euroen mod falskmøntneri, der forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2.- 3. oktober 2003 med henblik på vedtagelse. Der er tale om politiske henstillinger, som ikke er retligt bindende.

2. Indhold.

Forslaget indeholder en række konkrete henstillinger vedrørende samarbejde og bistand mellem de retshåndhævende myndigheder i medlemsstaterne og tredjelande i forbindelse med bekæmpelse af forfalskning af euroen. Herudover foreslås yderligere træning af de relevante retshåndhævende myndigheder i bekæmpelse af falskmøntneri.

3. Europa-Parlamentet.

Sagen har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af sagen.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 7: Rapport om foranstaltninger truffet med henblik på gennemførelse af henstillingerne i EU's strategi for bekæmpelse af organiseret kriminalitet.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Rådet vedtog den 27. marts 2000 en fremtidig strategi for forebyggelse og bekæmpelse af organiseret kriminalitet.

Det følger af strategien, at den tværfaglige gruppe vedrørende organiseret kriminalitet skal forelægge en rapport for Rådet om de foranstaltninger og skridt, der er taget med henblik på udmøntningen af hver enkelt henstilling i denne strategi.

Det forventes, at formandskabet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. – 3. oktober 2003 vil forelægge rapporten om status for implementeringen af henstillingerne i EU's strategi for bekæmpelse af organiseret kriminalitet med henblik på godkendelse heraf.

2. Indhold.

Rapporten med tilhørende bilag indeholder en detaljeret gennemgang af de enkelte henstillinger fra EU strategien med angivelse af de foranstaltninger, der på nuværende tidspunkt er taget for at udmønte de enkelte henstillinger samt anbefalinger til fremtidige initiativer. Herudover har rapporten sat fokus på en række områder, herunder bl.a. vidnebeskyttelse og hvidvaskning af penge, som kræver særlig opmærksomhed i den fremtidige implementering af strategien.

3. Europa-Parlamentet.

Rapporten har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af sagen.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har senest været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været oversendt til Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 8: Rådets henstillinger vedrørende forbedring af metoderne til forebyggelse og efterforskning af menneskehandel.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Rådet vedtog den 19. juli 2002 en rammeafgørelse om bekæmpelse af menneskehandel.

Som et led i den fortsatte indsats mod menneskehandel har formandskabet fremsat et udkast til Rådshenstillinger vedrørende forbedring af metoderne til forebyggelse og efterforskning af menneskehandel, der forventes forelagt til vedtagelse på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. - 3. oktober 2003. Der er tale om politiske henstillinger, som ikke er retligt bindende.

2. Indhold.

Forslaget indeholder en række konkrete henstillinger vedrørende forbedring af metoder til at forebygge og efterforske menneskehandel.

Medlemsstaterne opfordres således bl.a. til, at uddanne aktører fra de retshåndhævende myndigheder i håndtering af efterforskning af sager vedrørende menneskehandel og samtidig hjælpe ofrene for menneskehandel.

Der opfordres endvidere til at prioritere et øget politimæssigt og retligt samarbejde om menneskehandel inden for rammerne af Europol og Eurojust.

3. Europa-Parlamentet.

Sagen har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af sagen.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har senest været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ikke lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 9: Rådskonklusioner om anvendelsen af den europæiske arrestordre og dens forhold til Europarådets juridiske instrumenter.

Nyt notat.

1. Baggrund.

På baggrund af terrorangrebene i USA den 11. september 2001 besluttede Europarådets ministerkomité at nedsætte en tværfaglig arbejdsgruppe om international bekæmpelse af terrorisme. Arbejdsgruppen fik bl.a. til opgave at undersøge muligheden for at opdatere den europæiske konvention fra 1997 til bekæmpelse af terrorisme.

Den 13. februar 2003 vedtog Europarådets stedfortræderkomité en tillægsprotokol til den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme. Protokollen blev åbnet for undertegnelse i forbindelse med Ministerkomitéens 112. forsamling den 15. maj 2003. Regeringen undertegnede i den forbindelse protokollen på Danmarks vegne.

Tillægsprotokollen til den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme indebærer en begrænsning af mulighederne for at afslå udlevering i medfør af den europæiske udleveringskonvention af 13. marts 1957, som samtlige EU lande har tiltrådt

Den 13. juni 2002 vedtog Rådet rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre, der fra og med 1. januar 2004 træder i stedet for bestemmelserne i de ovennævnte konventioner og protokoller mellem medlemsstaterne.

Rammeafgårelsen indebærer blandt andet, at udleveringer ikke længere vil kunne afslås alene med henvisning til, at der er tale om en politisk forbrydelse.

2. Indhold.

I henhold til artikel 9 i tillægsprotokollen til den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme kan de kontraherende stater indgå bilaterale eller multilaterale aftaler med det formål at supplere bestemmelserne i den europæiske konvention fra 1997 til bekæmpelse af terrorisme eller lette anvendelsen af dens principper.

Den europæiske udleveringskonvention indeholder i artikel 28, stk. 3 en bestemmelse, hvorefter de kontraherende stater har mulighed for at indgå bilaterale eller multilaterale aftaler med andre lande med henblik på at supplere bestemmelserne i konventionen eller forbedre anvendelsen af principperne i konventionen. Kontraherende stater, der ønsker at anvende denne mulighed, skal underrette generalsekretæren for Europarådet herom.

Efter udkastet til rådskonklusioner skal Rådet tilskynde, at medlemsstaterne hurtigst muligt og ikke senere end 1. januar 2004 (for ansøgerlandene 1. maj 2004) efter reglerne i den europæiske udleveringskonvention artikel 28, stk. 3, underretter Europarådets Generalsekretær om tiltrædelsen af den europæiske arrestordre.

3. Europa-Parlamentet.

Der er ikke foretaget høring af Europa-Parlamentet.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af forslaget til fælles holdning.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har senest været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at være af betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Udkastet til Rådskonklusioner har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg. Et tidligere forslag til Rådets fælles holdning har derimod været forelagt Folketingets Europaudvalg og Retsudvalget forud for Rådsmødet den 5. – 6. juni 2003. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene den 26. maj 2003.

Et Udkast til fælles erklæring fra medlemsstaterne i forbindelse med undertegnelsen af ændringsprotokollen til terrorismekonventionen har tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8. maj 2003. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene henholdsvis den 25. og den 28. april 2003.

Dagsordenspunkt 10: Rammeafgørelse om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af afgørelser om konfiskation.

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

1. Baggrund.

På sit møde i december måned 1998 godkendte Det Europæiske Råd en handlingsplan udarbejdet af Rådet og Kommissionen med henblik på gennemførelse af Amsterdam-traktatens bestemmelser om et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Et af formålene med planen er, at der gennem fælles handling inden for det politimæssige og strafferetlige samarbejde skal iværksættes en intensiveret indsats for blandt andet at forebygge og bekæmpe organiseret kriminalitet, navnlig terrorisme, menneskehandel, overgreb mod børn, ulovlig våbenhandel, korrupcion samt svig.

Målet skal blandt andet nås gennem et tættere samarbejde mellem medlemslandenes politimyndigheder og de retlige myndigheder. Det fremgår af handlingsplanen, at der inden to år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden bør iværksættes en proces med henblik på at forenkle procedurerne for gensidig anerkendelse af kendelser og domme i straffesager.

I forbindelse med Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15. - 16. oktober 1999 blev rammerne for det fremtidige arbejde med henblik på gensidig anerkendelse af kendelser og domme i straffesager fastlagt, jf. konklusionernes pkt. 33, 36 og 37, der har følgende indhold:

”33. En øget gensidig anerkendelse af retsafgørelser og domme vil sammen med den nødvendige indbyrdes tilnærmelse af lovgivningen kunne lette samarbejdet mellem myndighederne og fremme den retlige beskyttelse af den enkeltes rettigheder. Det Europæiske Råd støtter derfor princippet om gensidig anerkendelse, der efter dets mening bør være hjørnestenen i det retlige samarbejde inden for EU på både det civilretlige og det strafferetlige område. Princippet bør gælde for såvel domme som andre afgørelser truffet af retlige myndigheder.”

”36. Princippet om gensidig anerkendelse bør også gælde kendelser, der afsiges under straffesagens forberedelse, især når de giver de kompetente myndigheder mulighed for hurtigt at sikre bevismateriale og beslaglægge aktiver, der let kan flyttes; bevismateriale, der på lovlig vis er indsamlet af myndighederne i en medlemsstat, bør kunne fremlægges for domstolene i de øvrige medlemsstater under hensyn til de dér gældende regler.”

"37. Det Europæiske Råd anmoder Rådet og Kommissionen om inden december 2000 at vedtage et program med foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse. I forbindelse med dette program bør der også sættes et arbejde i gang med hensyn til et europæisk tvangsfuldbyrdsdokument og de aspekter af retsplejen, som det skønnes nødvendigt at vedtage fælles minimumsstandarder for, således at princippet om gensidig anerkendelse lettere kan gennemføres under overholdelse af medlemsstaternes grundlæggende retsprincipper."

Rådet vedtog den 29. november 2000 i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere et program for foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager. Pkt. 3.3. i programmet har følgende ordlyd:

"Mål: Forbedre fuldbyrdelsen i en medlemsstat af en afgørelse, truffet i en anden medlemsstat, om konfiskation, navnlig med henblik på tilbagelevering til offeret for en strafbar handling under hensyntagen til den europæiske konvention af 8. november 1990 om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold.

Foranstaltning nr. 18: Undersøge navnlig hvorvidt de i artikel 18 i 1990-konventionen fastsatte grunde til nægtelse af fuldbyrdelse af en konfiskationsforanstaltning alle er forenelige med princippet om gensidig anerkendelse, og hvordan man, uden at dette berører Fællesskabets beføjelser, kan forbedre mulighederne for anerkendelse og umiddelbar fuldbyrdelse i en medlemsstat af en afgørelse truffet af en anden medlemsstat med henblik på at beskytte offerets interesser, når en sådan afgørelse følger af straffedommen."

På rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 28. februar 2002 blev der opnået politisk enighed om et forslag til rammeafgørelse om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller materiale. *Rammeafgørelsen er vedtaget den 22. juli 2002 og offentliggjort i EF-Tidende den 2. august 2003 (EFT2002/C184/8).* Rammeafgørelsen forpligter medlemsstaterne til at fuldbyrde afgørelser om beslaglæggelse, der er truffet i en anden medlemsstat.

På denne baggrund har Danmark i forbindelse med det danske formandskab i 2. halvår af 2002 fremsat et forslag til en rammeafgørelse om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af afgørelser om konfiskation. *Forslaget skal ses i sammenhæng med et andet dansk forslag til rammeafgørelse om konfiskation af udbytte, redskaber og formuegoder fra strafbart forhold, som der blev opnået politisk enighed om den 19. december 2002.*

Forslaget er offentliggjort i EF-Tidende den 2. august 2002 (EFT2002/C184/8).

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19. december 2002 drøftede Rådet spørgsmålet om deling af konfiskerede aktiver.

På rådsmødet den 5. – 6. juni 2003 drøftede Rådet spørgsmålet om en definition af formuegoder og spørgsmålet om dobbelt strafbarhed.

Forslaget til rammeafgørelse forelægges på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. – 3. oktober 2003 med henblik på drøftelse af spørgsmålet om, hvorvidt fuldbyrdelse af en udenlandsk afgørelse om konfiskation skal kunne afslås med henvisning til manglende overholdelse af grundlæggende retsprincipper i domsstaten, samt spørgsmålet om deling af konfiskerede aktiver ("asset sharing") med henblik på opnåelse af politisk enighed om rammeafgørelsen.

2. Indhold.

Forslaget, der er udarbejdet med hjemmel i artikel 31, litra a), og artikel 34, stk. 2, litra b), i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU), indebærer, at afgørelser om konfiskation afsagt i en medlemsstat som udgangspunkt skal anerkendes af den medlemsstat, der skal gennemføre afgørelsen, uden yderligere formaliteter og gennemføres omgående på samme måde, som hvis der havde været tale om en national afgørelse. Herudover indeholder forslaget bestemmelser om deling af konfiskerede aktiver.

Artikel 1 fastslår, at rammeafgørelsen ikke indebærer nogen ændring af medlemsstaternes pligt til at respektere de grundlæggende rettigheder og de grundlæggende retsprincipper, der er fastlagt i artikel 6 i TEU.

Forslagets artikel 2 indeholder definitioner af de begreber, der anvendes i rammeafgørelsen.

"Udstedelsesstaten" defineres som den medlemsstat, hvor en domstol har truffet en afgørelse om konfiskation i forbindelse med en straffesag.

"Fuldbyrdelsesstaten" er den medlemsstat, hvor en afgørelse om konfiskation er sendt til med henblik på fuldbyrdelse.

"Afgørelse om konfiskation" defineres som en endelig sanktion eller foranstaltning pålagt af en domstol efter en retssag vedrørende en eller flere forbrydelser, og som medfører en endelig berøvelse af formuegoder.

Et "formuegode" defineres som et formuegode af enhver art som fast ejendom, løsøre samt juridiske dokumenter, der beviser adkomst til eller rettigheder over formuegoder, som domstolen i udstedelsesstaten har besluttet udgør udbyttet af en lovovertrædelse eller et aktiv, der helt eller delvist svarer til værdien af dette udbytte, eller redskaber eller genstande anvendt i forbindelse med en sådan lovovertrædelse, eller som domstolen i udstedelsesstaten har besluttet skal konfiskeres med hjemmel i bestemmelser om udvidet konfiskation som defineret i udkastet til rammeafgørelse om konfiskation af udbytte, redskaber eller formuegoder fra strafbart forhold, eller skal konfiskeres med hjemmel i andre bestemmelser om udvidet konfiskation.

"Udbytte" defineres som enhver økonomisk fordel, der kan bestå af alle former for formuegoder, som stammer fra lovovertrædelser.

"Redskaber" defineres som enhver form for formuegode, der anvendes eller påtænkes anvendt til at begå en eller flere forbrydelser.

Endelig defineres "Kulturgoder", der er en del af medlemsstaternes nationale kulturarv, i overensstemmelse med Rådets direktiv 93/7/EØF af 15. marts 1993 om tiltagelevering af kulturgoder, som ulovligt fjernes fra en medlemsstats område.

Efter artikel 3 skal medlemsstaterne meddele Rådssekretariatet, hvilke nationale myndigheder, der er kompetente til at udstede og fuldbyrde afgørelser i medfør af rammeafgørelsen.

Efter artikel 4 kan afgørelser om konfiskation fremsendes direkte fra den udstedende myndighed til den fuldbyrdende myndighed i den medlemsstat, hvor den fysiske eller juridiske person, over for hvem afgørelsen er truffet, har ejendom eller indkomst, normalt har bopæl, eller hvor den juridiske person er indregistreret eller har hovedsæde. Ved fremsendelsen skal der vedlægges den i bilaget til rammeafgørelsen optrykte attest. Den kompetente myndighed i udstedelsesstaten, der har truffet afgørelse om konfiskation, skal undertegne attesten og erklære, at oplysningerne er korrekte. Attesten indeholder blandt andet oplysninger om den person og den lovovertrædelse, som afgørelsen vedrører.

Artikel 5 fastlægger anvendelsesområdet for rammeafgørelsen. Anvendelsesområdet er fastlagt efter de samme principper som i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre m.v., *rammeafgørelsen om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale og udkastet til rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestrafte.*

Der sondres således for så vidt angår anvendelsesområdet mellem forbrydelser på en såkaldt positiv-liste og andre forbrydelser. Positiv-listen omfatter blandt andet terrorisme, menneskehandel, seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi, ulovlig handel med narkotika, ulovlig handel med våben, bestikkelse, svig, hvidvaskning, falskmøntneri, miljøkriminalitet, menneskesmugling, manddrab, racisme, bortførelse og bedrageri. Listen er udarbejdet med udgangspunkt i de lovovertrædelser, som er omfattet af Europol-konventionen og bilaget til denne konvention.

Hvis afgørelsen om konfiskation vedrører en forbrydelse på listen, og denne forbrydelse kan medføre frihedsstraf inden for en strafferamme på mindst tre år i domsstaten, gælder der ikke noget krav om dobbelt strafbarhed, d.v.s. at forholdet ikke nødvendigvis skal være strafbart i fuldbyrdsstaten.

For så vidt angår forbrydelser, der ikke er omfattet af listen, vil kravet om dobbelt strafbarhed fortsat finde anvendelse, men det understreges, at anvendelsen af kravet om dobbelt strafbarhed skal anvendes fleksibelt, således at kravet om dobbelt strafbarhed anses for opfyldt, hvis de handlinger, der er grundlag for afgørelsen om konfiskation, helt eller delvist svarer til en lovovertrædelse i fuldbyrdslandet.

Rådet kan med enstemmighed beslutte at tilføje yderligere lovovertrædelser på listen.

Efter artikel 6 skal en afgørelse, der er fremsendt i overensstemmelse med artikel 4, anerkendes af fuldbyrdsstatens kompetente myndigheder uden yderligere formaliteter og gennemføres omgående, som hvis der havde været tale om en national afgørelse. Hvis anmodningen om konfiskation vedrører et bestemt formuegode, kan det aftales, at fuldbyrdsstaten kan fuldbyrde konfiskationen i form af et krav om at betale et pengebeløb, der svarer til værdien af formuegodet.

Fuldbyrdsstaten kan dog afslå anerkendelse og fuldbyrdelse, hvis der i medfør af artikel 7 er grundlag for at afslå fuldbyrdelsen, jf. nedenfor.

Artikel 7 omhandler de tilfælde, hvor fuldbyrdsstaten kan beslutte ikke at fuldbyrde en afgørelse om konfiskation.

Det gælder for det første tilfælde, hvor den i artikel 4 nævnte attest ikke er udarbejdet, eller hvor der er alvorlige mangler ved attesten.

Dernæst kan fuldbyrdsstaten afslå fuldbyrdelsen, hvis det fastslås, at fuldbyrdelse vil være i strid med forbuddet mod dobbelt strafforfølgning.

Fuldbyrdelse kan endvidere afslås, hvis den lovovertrædelse, som afgørelsen vedrører, ikke udgør en lovovertrædelse efter fuldbyrdelsesstatens lovgivning, og lovovertrædelsen ikke er omfattet af positiv-listen i artikel 5.

Herudover kan fuldbyrdelsesstaten afslå at anerkende afgørelsen, hvis den person, som afgørelsen vedrører, nyder immunitet eller privilegier, der efter lovgivningen i fuldbyrdelsesstaten gør det umuligt at fuldbyrde afgørelsen om konfiskation.

Fuldbyrdelse kan desuden afslås, hvis tredjemands rettigheder gør det umuligt at fuldbyrde afgørelsen om konfiskation, eller hvis afgørelsen om konfiskation er truffet som udeblivelsesdom, og den berørte person ikke har været tilsagt personligt eller via en repræsentant til retssagen.

Fuldbyrdelse kan endvidere afslås, hvis afgørelsen om konfiskation er en følge af en lovovertrædelse, som efter fuldbyrdelsesstatens lovgivning helt eller delvist betragtes som begået på dennes territorium, eller hvor lovovertrædelsen er begået uden for udstedelsesstatens territorium, og fuldbyrdelsesstatens lovgivning ikke hjemler adgang til retsforfølgning for tilsvarende lovovertrædelser, når de er begået uden for fuldbyrdelsesstatens område.

Herudover kan fuldbyrdelse i visse tilfælde afslås, hvis afgørelsen om konfiskation er truffet i henhold til bestemmelser om udvidet konfiskation.

Endelig kan fuldbyrdelsesstaten afslå at anerkende og fuldbyrde afgørelsen, hvis der er indtrådt forældelse i fuldbyrdelsesstaten, og lovovertrædelsen hører under fuldbyrdelsesstatens jurisdiktion.

Udstedelsesstaten skal som udgangspunkt høres, inden fuldbyrdelsesstaten træffer beslutning om ikke at fuldbyrde en afgørelse om konfiskation.

Efter artikel 8 skal medlemsstaterne gennemføre regler, der gør det muligt for interesserede parter, herunder tredjemand i god tro, at råde over retsmidler med opsættende virkning i forbindelse med anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse om konfiskation. Klagen skal behandles af en domstol i enten udstedelsesstaten eller fuldbyrdelsesstaten i overensstemmelse med den relevante stats nationale ret, idet der dog ikke er adgang til at indgive klage over afgørelsens substans i fuldbyrdelsesstaten. Fuldbyrdelsesstaten har pligt til at træffe de nødvendige forholdsregler for at sikre de berørte aktivers tilstedeværelse, mens sagen afgøres.

Artikel 9 vedrører de tilfælde, hvor fuldbyrdelsesstaten kan udsætte fuldbyrdelsen af en afgørelse om konfiskation. Dette kan ske, hvis afgørelsen om konfiskation er påklaget, jf. artikel 8 ovenfor, eller hvis fuldbyrdelsen vil skade en igangværende strafferetlig efterforskning i fuldbyrdel-

sesstaten. Herudover kan fuldbyrdelsen udsættes, hvis fuldbyrdesstaten finder det nødvendigt at oversætte afgørelsen om konfiskation.

Udstedelsesstaten skal straks underrettes om en beslutning om at udsætte fuldbyrdelsen af afgørelsen, og fuldbyrdeslandet skal sørge for straks at fuldbyrde afgørelsen, når der ikke længere er grundlag for at udsætte fuldbyrdelsen.

Artikel 10 omhandler den situation, hvor fuldbyrdesstaten modtager flere anmodninger om fuldbyrdelse af afgørelser om konfiskation, og den berørte person ikke har tilstrækkelige midler til, at alle afgørelser om konfiskation kan fuldbyrdes. I sådanne tilfælde skal fuldbyrdesstaten beslutte, hvilke afgørelser der skal fuldbyrdes. Afgørelsen skal træffes under behørig hensyntagen til alle forhold, herunder lovovertrædelsernes grovhed, og om det konfiskerede beløb skal anvendes til dækning af erstatningskrav.

Artikel 11 indebærer, at det som hovedregel er fuldbyrdeslandets lovgivning, der finder anvendelse på fuldbyrdelsen, dog således at afgørelser om konfiskation over for juridiske personer skal fuldbyrdes, selv om fuldbyrdesstaten ikke kan pålægge juridiske personer strafferetligt ansvar. Herudover kan fuldbyrdesstaten ikke anvende forvandlingsstraf, medmindre udstedelsesstaten har givet samtykke hertil. Hvis en del af beløbet i tilfælde af udbyttekonfiskation indrives i en anden stat, skal dette beløb fratrækkes det beløb, der konfiskeres i fuldbyrdesstaten.

Ifølge artikel 12 kan såvel fuldbyrdesstaten som udstedelsesstaten træffe afgørelse om benådning eller amnesti, hvorimod alene udstedelsesstaten kan tage stilling til en ansøgning om fornyet prøvelse af afgørelsen.

Efter artikel 13 skal fuldbyrdesstaten straks afslutte fuldbyrdelsen af afgørelsen, hvis der fra udstedelsesstaten modtages underretning om en beslutning eller foranstaltning, der medfører, at dommen ikke længere kan fuldbyrdes, eller hvis anmodningen om fuldbyrdelse af andre grunde trækkes tilbage.

Artikel 14 vedrører fordelingen af konfiskerede formuegoder. I de tilfælde som vedrører konfiskation af formuegoder af en værdi under 10.000 euro, vil hele beløbet tilfalde fuldbyrdesstaten. I alle andre sager skal 50% af de konfiskerede formuegoder overføres fra fuldbyrdesstaten til udstedelsesstaten.

Konfiskerede formuegoder, som vedrører andet end penge, skal enten sælges, hvorefter proventet fordeles efter de ovenfor anførte retningslinjer, overføres til udstedelsesstaten eller afhændes efter de gældende nationale regler i fuldbyrdesstaten

Konfiskerede formuegoder, som må anses som værende kulturgoder, som er del af fuldbyrdelsesstatens nationale kulturarv, skal ikke overdrages til udstedelsesstaten.

I de tilfælde hvor fuldbyrdelsesstaten har omkostninger, som er ud over det sædvanlige, kan denne anmode udstedelsesstaten om, at de skal deles om disse omkostninger.

Den kompetente myndighed i fuldbyrdelsesstaten skal efter artikel 15 straks underrette udstedelsesstaten, når fuldbyrdelsen er gennemført, eller når hele eller dele af afgørelsen ikke fuldbyrdes.

Efter artikel 15a mister udstedelsesstaten retten til at fuldbyrde dommen, når den er fremsendt til fuldbyrdelsesstaten. Udstedelsesstaten overtager på ny retten til at fuldbyrde dommen, hvis fuldbyrdelsesstaten helt eller delvist afslår at fuldbyrde dommen, træffer afgørelse om benådning eller giver underretning om, at hele eller dele af dommen ikke er fuldbyrdet, eller at anmodningen om fuldbyrdelse trækkes tilbage.

Attesten, der fremsendes sammen med afgørelsen om konfiskation, jf. artikel 4, skal efter artikel 16 oversættes til fuldbyrdelsesstatens officielle sprog.

Artikel 17 indebærer, at fuldbyrdelsesstaten bortset fra de i artikel 14 nævnte tilfælde ikke kan kræve omkostninger dækket af udstedelsesstaten.

Artikel 18 fastslår, at rammeafgørelsen ikke berører anvendelsen af gunstigere bestemmelser om fuldbyrdelse af afgørelser om konfiskation i andre aftaler eller ordninger mellem medlemsstaterne.

Artikel 19 og 20 vedrører rammeafgørelsens gennemførelse og ikrafttræden.

3. Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentet har den 20. november 2002 afgivet udtalelse om forslaget. Europa-Parlamentet har i den forbindelse fremsat enkelte ændringsforslag og i øvrigt støttet forslaget til rammeafgørelse.

4. Høring.

Forslaget har været drøftet på møder med deltagelse af blandt andet Rigspolitichefen, Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet.

Forslaget er sendt i høring hos Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Præsidenten for Retten i Århus, Præsidenten for Retten i Odense, Præsidenten for Retten i Roskilde, Politidirektøren i København, Den danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Foreningen af Politimestre i Danmark, Landsforeningen af beskikkede advokater, Politifuldmægtigforeningen, Politiforbundet i Danmark, Advokatrådet, Amnesty International samt Det Danske Center for Menneskerettigheder.

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Den danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Landsforeningen af beskikkede advokater, Advokatrådet og Det Danske Center for Menneskerettigheder.

Præsidenten for Vestre Landsret og Præsidenten for Københavns Byret har meddelt, at man ikke finder anledning til at udtale sig om forslaget. Rigspolitichefen har oplyst, at Rigspolitiet ikke har politifaglige bemærkninger til forslaget. Den danske Dommerforening og Dommerfuldmægtigforeningen har meddelt, at forslaget ikke giver anledning til bemærkninger. Det Danske Center for Menneskerettigheder har meddelt, at forslaget ikke giver Centret anledning til bemærkninger af menneskeretlig art. Politidirektøren i København har meddelt, at forslaget ikke giver anledning til bemærkninger udover visse sproglige ændringsforslag. Landsforeningen af beskikkede advokater har henledt opmærksomheden på, at forslaget vil medføre, at man for så vidt angår en meget bred vifte af lovovertrædelser opgiver kravet om dobbelt strafbarhed, at der i forhold til den nuværende konvention om straffedommes internationale retsvirkninger er flere sikkerhedsgarantier, som vil bortfalde ved forslagets gennemførelse, og at der kan være afgørende betænkeligheder ved uden videre at acceptere afgørelser, der er afsagt af andre nationale domstole. Foreningen kan derfor ikke anbefale forslaget.

Advokatrådet har anført, at den foreslåede rammeafgørelse indebærer, at danske domstole i fremtiden vil være forpligtet til at fuldbyrde konfiskationsafgørelser truffet i andre EU-lande uden nogen selvstændig vurdering af sagen. Endvidere indebærer rammeafgørelsen, at danske domstole vil være forpligtet til at gennemføre udenlandske afgørelser om konfiskation i tilfælde, hvor der ikke efter dansk ret ville være hjemmel til at foretage konfiskation, eller hvor det forhold, der danner grundlag for anmodningen, ikke er strafbart i Danmark.

Advokatrådet finder, at kravet om dobbelt strafbarhed som betingelse for at imødekomme udenlandske anmodninger om konfiskation m.v., fortsat bør finde anvendelse. Baggrunden er, at der ikke er en sådan ensartethed i lovgivningerne i de nuværende og kommende EU-lande, at danske domstole uden forudgående prøvelse af forholdet bør have pligt til at udføre en udenlandsk beslutning. Advokatrådet finder endvidere, at Danmark bør afvente de anbefalinger, som det Juris-

diktionsudvalg, der blev nedsat af Justitsministeriet den 11. juli 2002, fremkommer med, før Danmark tiltræder rammeafgørelsen.

Advokatrådet har anbefalet, at begrebet konfiskation, der i udkastet er defineret som en "sanktion eller foranstaltning" der pålægges af en domstol ændres, således at ordet "sanktion" udgår af definitionen. Baggrunden herfor er, at konfiskation efter dansk ret ikke er en sanktion i betydningen straf. Advokatrådet bemærker endvidere, at opstillingen i artikel 5 af den række af forbrydelser, der uden krav om dobbelt strafbarhed skal kunne begrunde konfiskation, er for upræcis og foreslår, at listen i artikel 5 udfyldes af samtlige medlemslande ved som bilag til rammeafgørelsen at medtage en udtømmende liste for hver medlemsland over de bestemmelser, der falder inden for de forbrydelsestyper, der opregnes i artikel 5. Advokatrådet finder det endvidere af afgørende betydning, at såvel attesten som den bagvedliggende afgørelse oversættes af hensyn til fuldbyrdelseslandets muligheder for at prøve, om der er uoverensstemmelse mellem attesten og den bagvedliggende afgørelse. Advokatrådet stiller endelig spørgsmålstegn ved bestemmelsen i artikel 7, stk. 2, litra g, hvorefter anmodning om fuldbyrdelse kan afslås, hvis de judicielle myndigheder i fuldbyrdelseslandet har besluttet enten ikke at indlede retsforfølgning for den lovovertrædelse, der er grundlag for anmodningen, eller når personen i en medlemsstat har været genstand for en endelig afgørelse for samme forhold, som udelukker yderligere retsforfølgning, idet bestemmelsen efter Advokatrådets opfattelse nok er rimelig, men skaber en situation, hvor personer der i fuldbyrdelseslandet har været sigtet for strafbart forhold stilles bedre, end personer der i fuldbyrdelseslandet ikke har været sigtet fordi forholdet der ligger til grund for anmodningen, ikke er strafbart efter fuldbyrdelseslandets lovgivning.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har *senest* været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Udkastet til rammeafgørelse er ikke i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Efter § 1 i lov nr. 323 af 4. juni 1986, som ændret ved lov nr. 291 af 24. april 1996 og lov nr. 280 af 25. april 2001, om international fuldbyrdelse af straf m.v., kan udenlandske afgørelser om straf m.v. fuldbyrdes her i landet, og danske afgørelser om straf m.v. fuldbyrdes i udlandet efter reglerne i loven.

Danmark ratificerede den 3. marts 1971 den europæiske konvention af 28. maj 1970 om straffedommens internationale retsvirkninger. Herudover har Danmark ratificeret FN-konventionen af 20. december 1998 imod ulovlig handel mod narkotika og psykotrope stoffer samt Europarådets konvention af 8. december 1990 om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold.

Efter § 4 i lov om international fuldbyrdelse af straf kan afgørelser, som er omfattet af den europæiske konvention om straffedommens internationale retsvirkninger, fuldbyrdes efter reglerne i konventionens afsnit II, jf. afsnit I. Efter artikel 2 i konventionen finder afsnit II blandt andet anvendelse på afgørelser om konfiskation.

Herudover følger det af § 5a i lov om international fuldbyrdelse af straf, at afgørelser om konfiskation, som er omfattet af FN-konventionen imod ulovlig narkotikahandel og psykotrope stoffer eller den europæiske konvention om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold, kan fuldbyrdes efter reglerne i lovens kapitel 3, når konventionens betingelser er opfyldt. Henvisningen til kapitel 3 indebærer, at afgørelser om konfiskation, der er omfattet af de to konventioner, kan fuldbyrdes på samme måde som afgørelser, der er omfattet af den europæiske konvention om straffedommens internationale retsvirkninger.

I lovens kapitel 4 er der fastsat fælles regler om behandlingen af sager om fuldbyrdelse af udenlandske afgørelser i Danmark. Det følger således af § 6, at sager, som skal afgøres af en domstol her i landet, indbringes for byretten på det sted, hvor den pågældende bor. I øvrigt gælder i henhold til lovens § 7 retsplejelovens regler om straffesagers behandling for retten, i det omfang konventionen og loven ikke indeholder modstående regler.

For så vidt angår fuldbyrdelse af afgørelser truffet i de øvrige nordiske lande finder lov om samarbejde mellem Finland, Island, Norge eller Sverige angående fuldbyrdelse af straf m.v. anvendelse, jf. lov nr. 214 af 31. maj 1963, som ændret ved lov nr. 322 af 4. juni 1986, lov nr. 291 af 24. april 1996, lov nr. 433 af 31. maj 2000 samt lov nr. 280 af 25. april 2001.

Efter lovens § 1 kan afgørelser om konfiskation, som er truffet i Finland, Island, Norge eller Sverige, fuldbyrdes her i landet, ligesom danske afgørelser om konfiskation kan fuldbyrdes i de øvrige nordiske lande.

I medfør af lovens § 17 finder fuldbyrdelse sted efter begæring fra vedkommende myndighed i Finland, Island, Norge eller Sverige. Det er efter § 18 en betingelse for fuldbyrdelse, at afgørelsen kan fuldbyrdes i det land, hvor afgørelsen er truffet.

Efter § 20 sker fuldbyrdelse af afgørelser om konfiskation i overensstemmelse med dansk ret, herunder de danske regler om benådning. For så vidt angår forældelse af adgangen til fuldbyrdelse gælder alene reglerne i det land, hvor afgørelsen om konfiskation er truffet.

Ved cirkulære nr. 220 af 16. december 1963, som ændret ved cirkulære nr. 148 af 3. august 1994, er der i tilslutning til loven fastsat en række supplerende bestemmelser om samarbejdet med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf m.v.

Efter § 12. jf. § 6, i cirkulæret sker gennemførelse her i landet af afgørelser om konfiskation truffet i Finland, Island, Norge og Sverige efter begæring fra de relevante myndigheder i de nævnte lande. Politiet i den politikreds, hvor den pågældende har bopæl eller ophold, afgør om begæringen bør imødekommes.

Formålet med forslaget til rammeafgørelse er at gennemføre princippet om gensidig anerkendelse på afgørelser om konfiskation. Hensigten er, at en afgørelse om konfiskation truffet i ét medlemsland skal anerkendes og fuldbyrdes på samme måde, som fuldbyrdelsen af nationale afgørelser om konfiskation.

Herved ligger forslaget i forlængelse af rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre m.v., rammeafgørelsen om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale og udkastet til rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestrafte.

Der vil efter forslaget til rammeafgørelse alene være begrænsede muligheder for at efterprøve en afgørelse om konfiskation truffet i en anden medlemsstat, ligesom fuldbyrdelse alene kan afslås under henvisning til én af de i rammeafgørelsen opregnede afslagsgrunde.

For så vidt angår afgørelser truffet uden for de nordiske lande giver de danske bestemmelser – sammenholdt med bestemmelserne i de tre ovennævnte konventioner – imidlertid de danske myndigheder en række muligheder for at afslå fuldbyrdelsen af en udenlandsk afgørelse om konfiskation. Det er således efter de gældende regler blandt andet mulighed for at afslå en anmodning om fuldbyrdelse af en afgørelse om konfiskation, hvis at det forhold, der ligger til grund for afgørelsen, ikke er strafbart her i landet.

Derimod vil afgørelser om konfiskation truffet i Finland, Island, Norge og Sverige som udgangspunkt automatisk blive anerkendt og fuldbyrdet, hvis betingelserne i lov om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf m.v. er opfyldt.

Efter forslaget til rammeafgørelse vil kravet om dobbelt strafbarhed alene kunne gøres gældende, hvis den lovovertrædelse, som konfiskationen vedrører, ikke er omfattet af listen over lovovertrædelser i forslagetets artikel 5. De danske myndigheder vil således ikke have mulighed for at efterprøve, om kravet om dobbelt strafbarhed er opfyldt, hvis afgørelsen om konfiskation vedrører en lovovertrædelse, der er omfattet af listen.

Uanset listen over lovovertrædelser er begrænset til forbrydelser, der må antages at være strafbare i alle medlemslande, herunder i Danmark, vil gennemførelse af rammeafgørelsens ordning, herunder gennemførelse af selve proceduren for fuldbyrdelse af afgørelser om konfiskation, indebære, at der fastsættes særlige regler herom i dansk ret.

For så vidt angår provenuet fra konfiskation tilfalder dette som udgangspunkt den danske statskasse både for så vidt angår danske afgørelser om konfiskation og i forbindelse med fuldbyrdelse af udenlandske afgørelser om konfiskation i Danmark. Den del af forslaget, der vedrører fordeling af de konfiskerede midler, og som indebærer, at det konfiskerede som udgangspunkt skal tilbageføres til domslandet, vil derfor kræve lovændringer.

Rammeafgørelsen forventes gennemført i dansk ret ved et lovforslag om international fuldbyrdelse af straf m.v., som tillige omfatter rammeafgørelsen om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismidler og udkastet til rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestraffe.

Forslaget til rammeafgørelse skønnes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Det bemærkes, at pligten til overførelse af konfiskerede midler til domsstaten, modsvares af en tilsvarende ret til modtagelse af sådanne midler i situationer, hvor afgørelser om konfiskation er truffet i Danmark.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Udkastet til rammeafgørelse tillige med et grundnotat om forslaget blev oversendt til Folketingets Retsudvalg den 21. november 2002 og til Folketingets Europaudvalg den 13. november 2002.

Udkastet til rammeafgørelse har været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19. december 2002. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene henholdsvis den 11. og den 6. december 2002.

Herudover har udkastet til rammeafgørelse været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 5. – 6. juni 2003. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene den 26. maj 2003.

Dagsordenspunkt 11: Rammeafgørelse om "ne bis in idem"-princippet (princippet om den negative retsvirkning af strafferetlige afgørelser).

Revideret notat. Ændringer markeret med kursiv.

1. Baggrund

Det tidligere græske formandskab har den 13. februar 2003 fremsat et forslag til en rammeafgørelse om den negative retsvirkning af strafferetlige afgørelser. Forslaget er offentliggjort i EU-tidende (EUT C 100 af 26. april 2003, s. 24).

Formålet med forslaget til rammeafgørelse er at sikre mere ensartede regler for, hvornår en medlemsstat kan iværksætte retsforfølgning, når der forinden har fundet retsforfølgning sted i en anden medlemsstat ("ne bis in idem"-princippet). Forslaget tager endvidere sigte på at supplere en række internationale instrumenters forskelligartede bestemmelser om "ne bis in idem", herunder Schengen-konventionens artikel 54 - 58. Rammeafgørelsen indeholder desuden en bestemmelse om den negative retsvirkning af retsforfølgning, der endnu ikke er afsluttet (litispendens).

Forslaget forventes forelagt på rådsmødet (retlige indre anliggender) den 2. - 3. oktober 2003 med henblik på drøftelse af to overordnede spørgsmål:

- 1. Bør rammeafgørelsen indeholde en bestemmelse vedrørende hvilken af to (eller flere) medlemsstater, der skal kunne retsforfølge en sag, når begge har straffemyndighed (artikel 3 - litispændens)? Skal dette spørgsmål alternativt reguleres i et separat instrument?*
- 2. I hvilket omfang bør der være adgang til at tage forbehold overfor "ne bis in idem"-princippet?*

2. Indhold.

Retsgrundlaget for rammeafgørelsen er artikel 29, artikel 31, litra c og d. og artikel 34, stk. 2, litra b, i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

I artikel 1 defineres rammeafgørelsens begreber. "Endelig afgørelse" defineres som enhver afgørelse med endelig retsvirkning efter national ret, der fører til endelig afslutning af den strafferetlige retsforfølgning afsagt af i) en strafferetlig domstol, ii) en offentlig anklager eller en administrativ myndighed, eller politi- og toldmyndigheder.

"Litispendens" betyder en sag, hvor en anden retsforfølgning er iværksat vedrørende samme handling, uden at der endnu er afsagt en afgørelse.

Artikel 2 pålægger medlemsstaterne ikke at retsforfølge eller straffe en person, der allerede har været genstand for en endelig afgørelse i en anden medlemsstat på baggrund af de samme faktiske omstændigheder. Det er en betingelse, at en eventuel idømt straf er fuldbyrdet, er under fuldbyrdelse eller ikke længere kan fuldbyrdes i henhold til domslandets ret.

Ifølge artikel 2, stk. 2, skal en anden medlemsstat underrette domslandet, hvis der kommer nye beviser frem, der kan retfærdiggøre en genoptagelse af sagen.

Artikel 3 vedrører litispændens. Hvis en sag verserer i en medlemsstat, når der indledes en strafretlig forfølgning i en anden medlemsstat, fastsætter bestemmelsen følgende kriterier, der skal tages i betragtning, når der skal tages stilling til, hvor retsforfølgningen skal finde sted:

- a) gemingsstedet.
- b) gerningsmandens hjemsted.
- c) ofrets hjemsted, og
- d) pågribelsesstedet.

Fastlæggelsen af, hvor retsforfølgningen skal finde sted, sker, efter at medlemsstaternes kompetente myndigheder har rådført sig med hinanden på grundlag af ovennævnte kriterier. Hvis retsforfølgningen i en medlemsstat foretrækkes, udsætter den anden medlemsstat retsforfølgningen af den samme person på baggrund af samme faktiske omstændigheder. De relevante myndigheder underretter gensidigt hinanden i forbindelse med den videre behandling af sagen.

I artikel 4 fastsættes regler for, i hvilket omfang medlemsstaterne ved erklæring til Rådet og Kommissionen kan opretholde undtagelser i forhold til til "ne bis in idem"-princippet. Undtagelsesmuligheden er begrænset til tilfælde, hvor der foreligger en trussel mod sikkerheden eller andre væsentlige interesser i medlemsstaten, eller tilfælde hvor en strafbar handling er begået af en person i offentlig tjeneste i strid med dennes embedspligter. I erklæringen, som staten kan tilbagekalde, skal det i øvrigt præciseres, hvilke strafbare handlinger undtagelsen vedrører. I artikel 4, stk. 4, fastslås det, at undtagelserne ikke kan anvendes, når medlemsstaten har anmodet den anden stat om at overtage retsforfølgningen eller har udleveret personen.

Artikel 5 bestemmer, at en medlemsstat skal tage hensyn til sanktioner fastsat i en anden medlemsstat på baggrund af de samme faktiske omstændigheder i de begrænsede tilfælde, hvor retsforfølgning i sådanne tilfælde ikke vil være i strid med "ne bis in idem"-princippet.

Artikel 6 tager sigte på at lette udvekslingen af oplysninger mellem de kompetente myndigheder i medlemsstaterne. Såfremt en kompetent myndighed har mistanke om, at en person, mod hvem der er indledt retsforfølgning, allerede er dømt i en anden medlemsstat, skal myndigheden ind-

hente oplysninger herom. De relevante myndigheder skal fremsende de ønskede oplysninger hurtigst muligt og med et hvilket som helst moderne teknisk hjælpemiddel. Endelig skal hver medlemsstat ved en erklæring Rådets sekretariat angive, hvilke nationale myndigheder der er kompetente til at anmode om og modtage de nævnte oplysninger.

Artikel 7 åbner mulighed for at medlemsstaterne anvender mere vidtgående nationale bestemmelser om "ne bis in idem"-princippet, hvorefter retsforfølgning begrænses i videre omfang på baggrund af retsforfølgning i udlandet.

Artikel 8, 9 og 10 vedrører gennemførelse og ikrafttrædelse af rammeafgørelsen samt ophævelse af Schengen-konventionens artikel 54 –58, der erstattes af rammeafgørelsen.

3. Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentet har den 14. juli 2003 afgivet udtalelse om forslaget. Europa-Parlamentet har i den forbindelse fremsat en række ændringsforslag, men støtter i øvrigt forslaget og dets formål.

4. Høring

Forslaget til rammeafgørelse har været sendt høring i sin oprindelige form. Visse af høringskommentarerne vedrører således bestemmelser, der ikke længere indgår i det nuværende udkast til rammeafgørelse.

Udkastet er sendt i høring hos Advokatrådet, Amnesty International, Institut for Menneskerettigheder, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Foreningen af Politimestre i Danmark, Landsforeningen af beskikkede advokater, Politiforbundet i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Rigspolitiichefen, Politidirektøren i København, Præsidenterne for Vestre og Østre Landsret, Københavns Byret og retterne i Århus, Odense, Aalborg og Roskilde.

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra Advokatrådet, Dommerfuldmægtigforeningen, Institut for Menneskerettigheder, Foreningen af Politimestre i Danmark, Landsforeningen af beskikkede advokater, Politiforbundet i Danmark, Rigsadvokaten, Rigspolitiichefen, Politidirektøren i København, Præsidenterne for Vestre og Østre Landsret og retterne i Århus, Ålborg, Odense og Roskilde.

Landsforeningen af beskikkede advokater, Rigspolitiichefen, Præsidenterne for Vestre og Østre Landsret og retten i Århus har tilkendegivet, at man ikke har bemærkninger til forslaget.

Advokatrådet bemærker, at de generelt kan støtte initiativet. De har imidlertid indvendinger mod, at begrebet "idem", defineres i artikel 1, litra e, ikke anvendes konsekvent i de følgende bestemmelser. Advokatrådet finder endvidere, at det er uklart, hvornår der vil foreligge en sådan identitet mellem de handlinger, der ligger til grund for to retsforfølgninger, at rammeafgørelsens bestemmelser finder anvendelse. Som eksempel fremhæves tilfælde i forbindelse med narkosmugling (besiddelse, smugling og salg af narko). Advokatrådet anmoder endvidere om, at ordlyden af artikel 7 tydeliggøres.

Institut for Menneskerettigheder bemærker, at *ne bis in idem*-princippet er et menneskeretligt princip, der er fastslået i den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 4 i tillægsprotokol 7 og FN's konvention om civile og politiske rettigheder artikel 14, stk. 7. Det anføres, at *ne bis in idem*-princippet i menneskeretten har absolut karakter og derfor ikke kan fraviges. Adgangen til ved erklæring at begrænse princippet i sager der vedrører staternes sikkerhed mv. opfattes derfor som værende i strid med menneskeretten.'

Politidirektøren i København bemærker, at det forudsættes at udtrykket "retsforfulgt" og "retsforfølges" ikke omfatter den mulighed for frakendelse eller fortabelse af kald eller erhverv eller anden rettighed, som fremgår af straffelovens § 11

Politiforbundet i Danmark kan overordnet tilslutte sig formålet med forslaget til rammeafgørelse, og bemærker, at "*ne bis in idem*"-princippet bidrager positivt til gensidig anerkendelse af retsafgørelser og til at styrke retssikkerheden i EU.

Rigsadvokaten tilslutter sig det i grundnotatet anførte om, at en gennemførelse af forslaget må forventes at kræve lovændringer. Det bemærkes, at forslaget må overvejes nøje på det punkt, der vedrører administrative afgørelses negative retsvirkning. Endvidere anføres det, at litispændens ikke antages at være velegnet til regulering i rammeafgørelsen.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har senest været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Udkastet til rammeafgørelse ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Ved lov nr. 323 af 4. juni 1986 blev stk. 3 og 4 i straffelovens § 10 erstattet af § 10 a og § 10 b. Efter § 10 a, stk. 1, afskæres dansk straffemyndighed, når der er afsagt en dom i gerningslandet, såfremt:

- 1) der ved en upåankelig dom er sket frifindelse.
- 2) straffen er fuldbyrdet eller under fuldbyrdelse eller bortfaldet, eller
- 3) den tiltalte er fundet skyldig uden at sanktion er fastsat.

Straffelovens § 10 a indeholder tillige en henvisning til den europæiske konvention om straffedommes internationale retsvirkning samt lov om overførsel til andet land af retsforfølgning i straffesager. Hermed udvides den negative retsvirkning til at omfatte domme afsagt af domstole med strafferetlig kompetence i lande, der har tiltrådt den europæiske konvention af 28. maj 1970 om straffedommes internationale retsvirkninger eller den europæiske konvention af 15. maj 1972 om overførsel af retsforfølgning i straffesager, uanset om der er tale om et gerningsland. I annex III til sidstnævnte konvention udvides den negative retsvirkning endvidere til visse former for afgørelser uden for strafferetten i Tyskland, Frankrig og Italien.

Efter straffelovens § 10 a, stk. 2, har dommene nævnt i stk. 1 ikke negativ retsvirkning, hvis handlingen er begået på dansk territorium eller fartøj. Det bemærkes herved, at Danmark kan anses som gerningsland i medfør af straffelovens § 9, når den strafbare handlingens virkning er indtruffet eller tilsigtet at skulle indtræde på dansk territorium.

Straffelovens § 10 a, stk. 2, undtager ligeledes handlinger, der krænker den danske stats selvstændighed, sikkerhed, forfatning eller offentlige myndigheder, en embedspligt mod staten eller sådanne interesser, hvor retsbeskyttelse i den danske stat forudsætter en særlig tilknytning til denne.

Undtagelsesbestemmelserne finder imidlertid ikke anvendelse i tilfælde, hvor retsforfølgning i udlandet er sket efter dansk anmodning.

Efter straffelovens § 10 b skal der tages hensyn til allerede idømt straf i udlandet, hvis princippet om negativ retsvirkning i § 10 a ikke finder anvendelse.

Der foreligger ikke i dansk ret en klar definition af hvornår, der foreligger samme faktiske omstændigheder, men Østre Landsret har i sin retspraksis tilladt retsforfølgning for forsøg på indsmugling af narko/cigaretter til Danmark i en sager, hvor personen tidligere var dømt for besid-

delse af den samme narko/cigaretter i et andet land, jf. Ugeskrift for Retsvæsen 1986.402 Ø og Domme i Kriminelle sager 1990-92, s. 5 Ø.

Efter straffelovens ordlyd må det antages, at dansk retsforfølgning ikke afskæres af administrative beslutninger, herunder udenlandsk påtalemyndigheds opgivelse eller frafald af tiltale, da der i så fald ikke er tale om en dom. Bestemmelsen må imidlertid fortolkes i overensstemmelse med relevante internationale forpligtelser. Det bemærkes i den forbindelse, at Danmark har tiltrådt en række internationale instrumenter, der indeholder bestemmelser om "ne bis in idem"-princippet, herunder navnlig Schengen-konventionen (artikel 54 – 58), den europæiske konvention af 28. maj 1970 om straffedommes internationale retsvirkninger (artikel 53 – 55) og den europæiske konvention om overførsel af retsforfølgning i straffesager (artikel 35 – 37).

Disse instrumenter tillægger ikke udtrykkeligt administrative afgørelser negativ retsvirkning, men EF-Domstolen har ved dom af 11. februar 2003 i de forenede sager C-187/01 og C-385/01 fortolket Schengen-konventionens artikel 54 således, at visse administrative afgørelser skal tillægges negativ retsvirkning, når afgørelsen har strafferetlig karakter.

Det må forventes at rammeafgørelsen, hvis den vedtages i sin nuværende form, vil kunne kræve en ændring af straffelovens § 10 a.

Navnlig vil det kunne blive aktuelt at skulle tillægge visse administrative afgørelser negativ retsvirkning, og hvis rammeafgørelsen kun tillader undtagelser af meget begrænset omfang, vil det ligeledes kunne blive nødvendigt at indskrænke undtagelsesbestemmelserne i straffelovens § 10 a, stk. 2.

Forslaget til rammeafgørelse skønnes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Udkastet til rammeafgørelse tillige med grundnotat om forslaget blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 9. juli 2003 og til Folketingets Retsudvalg den 15. juli 2003.

Herudover har udkastet til rammeafgørelse været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 5. – 6. juni 2003. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene den 26. maj 2003.

Dagsordenspunkt 12: Det Europæiske Politiakademis arbejdsprogram for 2004.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Det Europæiske Politiakademi (Cepol) er oprettet ved Rådets afgørelse af 22. december 2000, som et netværk af nationale politiskoler.

Ifølge rådsafgørelsens artikel 3 vedtager bestyrelsen for Cepol det årlige efteruddannelsesprogram, som fastlægger det generelle pædagogiske indhold samt type, antal og varighed af de uddannelsesaktiviteter, der skal iværksættes.

Det årlige arbejdsprogram forelægges for Rådet til orientering, idet bestyrelsen tager Rådets eventuelle bemærkninger i betragtning.

Arbejdsprogrammet forventes forelagt til orientering på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 2. – 3. oktober 2003.

2. Indhold.

Arbejdsprogrammet for Cepol i 2004 indeholder kurser af forskellig varighed og indhold.

Kurserne vedrører blandt andet civil krisestyring, menneskesmugling, højteknologisk og inter-netkriminalitet, international kriminalitetsbekæmpelse, anti-terrorisme samt opretholdelse af den offentlige orden og sikkerhed.

3. Europa-Parlamentet.

Sagen har ikke været forelagt Europa-Parlamentet.

4. Høring.

Sagen har ikke været sendt i høring.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 13: Det Europæiske Politiakademis budget for 2004.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Det Europæiske Politiakademi (Cepol) er oprettet ved Rådets afgørelse af 22. december 2000, som et netværk af nationale politiskoler.

Ifølge rådsafgørelsens artikel 3 vedtager bestyrelsen for Cepol det årlige efteruddannelsesprogram, som fastlægger det generelle pædagogiske indhold samt type, antal og varighed af de uddannelsesaktiviteter, der skal iværksættes.

Det følger af artikel 5 i Rådets afgørelse af 22. december 2000, at Rådet fastlægger Cepols budget, som forvaltes af sekretariatet på grundlag af en finansforordning. Cepols budget dækker blandt andet udgifterne til udarbejdelse, gennemførelse og evaluering af arbejdsprogrammet, aflønning af eksterne undervisere, sekretariatets almindelige drift og omkostninger i forbindelse med andre initiativer, som bestyrelsen har vedtaget, eller den administrerende direktør har taget i henhold til finansforordningen.

Sekretariatets etablering afventer imidlertid beslutning om Cepols hjemsted.

For så vidt angår Cepols udgifter for 2001 godkendte Rådet den 16. november 2001 en finansiel løsning, hvorefter den medlemsstat, der arrangerer et kursus via sit eget politiakademi, afholder udgifterne i forbindelse hermed. Den pågældende medlemsstat vil imidlertid kunne opkræve deltagergebyr, som tager sigte på helt eller delvis at dække udgifterne til afholdelse af kurset.

På denne baggrund vedtog bestyrelsen for Cepol på mødet den 13. – 14. maj 2003 med enstemmighed et arbejdsprogram samt et forslag til budget for 2004.

Budgetforslaget forventes forelagt til godkendelse på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 2. – 3. oktober 2003.

2. Indhold.

Budgetforslaget for 2004 indebærer, at Danmarks bidrag er fastsat til 62.953 euro, svarende til ca. 472.148 kr., ud af et samlet budget for 2004 på 3.000.000 euro, svarende til ca. 22.500.000 kr.

Af de samlede udgifter går 800.000 euro, svarende til ca. 6.000.000 kr., til administration og drift, mens 2.600.000 euro, svarende til ca. 19.500.000 kr., går til gennemførelsen af arbejdsprogrammet for 2004, herunder hovedsageligt afholdelse af kurser og samarbejde med kandidatlandene og andre politiuddannelsesinstitutter.

I beregningerne for budgettet er det forudsat, at sekretariatet forbliver i København i hele 2004.

Da der ikke i begyndelsen af 2002 var opnået enighed om placeringen af Cepols sekretariat, blev det besluttet, at sekretariatet skulle placeres midlertidigt i et land, som ikke har søgt om den endelige placering. Danmark tilbød i den forbindelse at placere sekretariatet midlertidigt i Danmark, hvilket blev tiltrådt af Cepols bestyrelse den 27. februar 2002.

3. Europa-Parlamentet.

Budgetforslaget for 2004 har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet.

4. Høring.

Budgetforslaget for 2004 har ikke været sendt i høring.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sågen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Budgetforslaget for 2004 ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Budgetforslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Det danske bidrag til Cepol betales af Rigspolitechefen, og udgifterne hertil afholdes inden for de bevillingsmæssige rammer.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Budgetforslaget for 2004 har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Folketingets Retsudvalg.

Dagsordenspunkt 14: Det Europæiske Politiakademis årsberetning for 2002.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Det Europæiske Politiakademi (Cepol) er oprettet ved Rådets afgørelse af 22. december 2000, som et netværk af nationale politiskoler.

Ifølge rådsafgørelsens artikel 3 vedtager bestyrelsen for Cepol hvert år en beretning om Cepols aktiviteter. Beretningen forelægges for Rådet til orientering, idet bestyrelsen tager Rådets eventuelle bemærkninger i betragtning.

Beretningen forventes forelagt til orientering på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 2. – 3. oktober 2003.

2. Indhold.

Af beretningen fremgår det blandt andet, at Cepol blev fuldt operationaliseret i andet kvartal 2002.

Cepol har i 2002 haft en række opstartsvanskeligheder, herunder problemer vedrørende sprogkendskaber hos målgruppen for kurserne. Imidlertid er det alligevel lykkedes at afholde 24 kurser og seminarer med 507 deltagere og 305 undervisere. Blandt andet var det muligt at afholde kurser i kandidatlandene for første gang.

Årsberetningen indeholder en beskrivelse af de enkelte kurser, herunder omkostningerne for hvert kursus.

3. Europa-Parlamentet.

Sagen har ikke været forelagt Europa-Parlamentet. Årsberetningen sendes til Europa-Parlamentet til orientering.

4. Høring.

Sagen har ikke været sendt i høring.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 15: Samarbejdsaftale mellem Europol og Litauen om udveksling af personoplysninger.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Det følger af Europol-konventionens artikel 42, stk. 2, 1. pkt., at Europol, i det omfang det er nødvendigt for at kunne gennemføre de opgaver, der er pålagt Europol i henhold til konventionens artikel 3, kan oprette og opretholde forbindelser med tredjelande og eksterne organisationer.

Rådet vedtog den 3. november 1998 en afgørelse, der fastsætter nærmere regler for Europols forbindelser med tredjelande og eksterne organisationer.

Det fremgår af artikel 2, stk. 2, i rådsafgårelsen, at Rådet med enstemmighed beslutter, hvilke tredjelande og eksterne organisationer der skal indledes forhandlinger med.

Det fremgår endvidere af artikel 2, stk. 3, at Europols direktør efter at have konsulteret Styrelsesrådet og efter Rådets godkendelse kan indlede forhandlinger om samarbejdsaftaler med tredjelande og eksterne organisationer. Sådanne aftaler kan først indgås, efter at Rådet med enstemmighed har godkendt disse.

Rådet har desuden ved to rådsafgårelser af henholdsvis 3. november 1998 og 12. marts 1999 fastsat nærmere regler for Europols videregivelse af personlige oplysninger til tredjelande og eksterne organisationer samt for Europols modtagelse af information fra tredjeparter.

Ved Rådets afgørelse af 27. marts 2000 blev Europols direktør bemyndiget til at indlede forhandlinger om samarbejde mellem Europol og en række eksterne organisationer og tredjelande.

Rådets afgørelse angiver de nærmere betingelser for denne bemyndigelse, herunder at eventuelle bestemmelser i aftalerne om udveksling af oplysninger skal være i overensstemmelse med reglerne i Europol-konventionen og gennemførelsesbestemmelserne i tilknytning hertil.

For så vidt angår udvekslingen af personoplysninger er det i rådsafgårelsen fastsat, at forhandlinger med tredjelande og eksterne organisationer om videregivelse af personoplysninger først kan påbegyndes, når Rådet med enstemmighed på grundlag af en rapport fra Europol og efter høring af Styrelsesrådet og Den Fælles Kontrolinstans har konstateret, at der ikke er hindringer for at påbegynde sådanne forhandlinger.

Det følger af Rådets afgørelse af 12. marts 1999 om regler for videregivelse af personlige oplysninger fra Europol til tredjelande og eksterne organisationer, at Rådet ved vurderingen af, om Europol bør indlede forhandlinger om videregivelse af personlige oplysninger i forhold til et tredjeland eller en ekstern organisation, skal tage lovgivningen og den administrative praksis vedrørende databeskyttelse i det pågældende tredjeland eller den pågældende eksterne organisation i betragtning.

I en rådserklæring, der blev opnået enighed om i forbindelse med vedtagelsen af Rådets afgørelse af 27. marts 2000 om indledning af forhandlinger mellem Europol og tredjelande samt eksterne organisationer, opfordres Europol til at udarbejde og forelægge rapporter for Rådet om lovgivningen og den administrative praksis vedrørende databeskyttelse i de tredjelande og eksterne organisationer, der er nævnt i rådsafgørelsen.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 14.-15. oktober 2002 be- myndigede Rådet Europol til at indlede forhandlinger med Litauen om indgåelse af en samarbejdsaftale.

Et udkast til samarbejdsaftale mellem Europol og Litauen forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. - 3. oktober 2003 med henblik på godkendelse.

2. Indhold.

Aftaleudkastet svarer til de aftaler Europol tidligere har indgået med en række tredjelande.

Det fremgår bl.a. af aftaleudkastet, at der vil kunne udveksles forbindelsesofficerer mellem Europol og Litauen.

Aftaleudkastet indeholder endvidere bestemmelser om videregivelse af personoplysninger fra Europol til Litauen, ligesom aftaleudkastet behandler spørgsmålet om sikkerhedsforanstaltninger vedrørende brugen af disse data.

Reglerne i aftaleudkastet om videregivelse af personoplysninger bygger på reglerne i Europol-konventionen samt Rådets ovennævnte afgørelser af henholdsvis 3. november 1998 og 12. marts 1999.

Det følger i øvrigt af Europol-konventionen, at hvis Europol har modtaget oplysninger fra et medlemsland, må Europol kun videregive oplysningerne til Litauen, hvis det pågældende medlemsland giver samtykke hertil.

Aftaleudkastet indeholder tillige bestemmelser om Europols modtagelse af oplysninger fra Litauen. Bestemmelserne bygger på Rådets afgørelse af 3. november 1998 om fastsættelse af regler for Europols modtagelse af oplysninger fra tredjepart.

Endelig indeholder aftaleudkastet bestemmelser om sletning af oplysninger m.v., ligesom aftaleudkastet indeholder bestemmelser om opsigelse og ikrafttræden.

Aftaleudkastet har været forelagt for Den Fælles Kontrolinstans, der er nedsat i henhold til Europol-konventionen, og hvor Datatilsynet er repræsenteret.

3. Europa-Parlamentet.

Udkastet til samarbejdsaftalen har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af aftaleudkastet.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Udkastet ses ikke at berøre subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Udkastet har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Rådets afgørelse om indledning af forhandlinger om videregivelse af personoplysninger fra Europol til Litauen blev forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 14.-15. oktober 2002 forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering.

Et aktuelt notat om sagen blev oversendt til Folketingets Retsudvalg den 8. oktober 2002 og til Europaudvalget den 4. oktober 2003.

Dagsordenspunkt 16: Samarbejdsaftale mellem Europol og Letland om udveksling af personoplysninger.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Det følger af Europol-konventionens artikel 42, stk. 2, 1. pkt., at Europol, i det omfang det er nødvendigt for at kunne gennemføre de opgaver, der er pålagt Europol i henhold til konventionens artikel 3, kan oprette og opretholde forbindelser med tredjelande og eksterne organisationer.

Rådet vedtog den 3. november 1998 en afgørelse, der fastsætter nærmere regler for Europols forbindelser med tredjelande og eksterne organisationer.

Det fremgår af artikel 2, stk. 2, i rådsafgårelsen, at Rådet med enstemmighed beslutter, hvilke tredjelande og eksterne organisationer der skal indledes forhandlinger med.

Det fremgår endvidere af artikel 2, stk. 3, at Europols direktør efter at have konsulteret Styrelsesrådet og efter Rådets godkendelse kan indlede forhandlinger om samarbejdsaftaler med tredjelande og eksterne organisationer. Sådanne aftaler kan først indgås, efter at Rådet med enstemmighed har godkendt disse.

Rådet har desuden ved to rådsafgårelser af henholdsvis 3. november 1998 og 12. marts 1999 fastsat nærmere regler for Europols videregivelse af personlige oplysninger til tredjelande og eksterne organisationer samt for Europols modtagelse af information fra tredjeparter.

Ved Rådets afgørelse af 27. marts 2000 blev Europols direktør bemyndiget til at indlede forhandlinger om samarbejde mellem Europol og en række eksterne organisationer og tredjelande.

Rådets afgørelse angiver de nærmere betingelser for denne bemyndigelse, herunder at eventuelle bestemmelser i aftalerne om udveksling af oplysninger skal være i overensstemmelse med reglerne i Europol-konventionen og gennemførelsesbestemmelserne i tilknytning hertil.

For så vidt angår udvekslingen af personoplysninger er det i rådsafgårelsen fastsat, at forhandlinger med tredjelande og eksterne organisationer om videregivelse af personoplysninger først kan påbegyndes, når Rådet med enstemmighed på grundlag af en rapport fra Europol og efter høring af Styrelsesrådet og Den Fælles Kontrolinstans har konstateret, at der ikke er hindringer for at påbegynde sådanne forhandlinger.

Det følger af Rådets afgørelse af 12. marts 1999 om regler for videregivelse af personlige oplysninger fra Europol til tredjelande og eksterne organisationer, at Rådet ved vurderingen af, om Europol bør indlede forhandlinger om videregivelse af personlige oplysninger i forhold til et tredjeland eller en ekstern organisation, skal tage lovgivningen og den administrative praksis vedrørende databeskyttelse i det pågældende tredjeland eller den pågældende eksterne organisation i betragtning.

I en rådserklæring, der blev opnået enighed om i forbindelse med vedtagelsen af Rådets afgørelse af 27. marts 2000 om indledning af forhandlinger mellem Europol og tredjelande samt eksterne organisationer, opfordres Europol til at udarbejde og forelægge rapporter for Rådet om lovgivningen og den administrative praksis vedrørende databeskyttelse i de tredjelande og eksterne organisationer, der er nævnt i rådsafgørelsen.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 28.-29. november 2002 bemyndigede Rådet Europol til at indlede forhandlinger med Letland om indgåelse af en samarbejdsaftale.

Et udkast til samarbejdsaftale mellem Europol og Letland forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. - 3. oktober 2003 med henblik på godkendelse.

2. Indhold.

Aftaleudkastet svarer til de aftaler Europol tidligere har indgået med en række tredjelande.

Det fremgår bl.a. af aftaleudkastet, at der vil kunne udveksles forbindelsesofficerer mellem Europol og Letland.

Aftaleudkastet indeholder endvidere bestemmelser om videregivelse af personoplysninger fra Europol til Letland, ligesom aftaleudkastet behandler spørgsmålet om sikkerhedsforanstaltninger vedrørende brugen af disse data.

Reglerne i aftaleudkastet om videregivelse af personoplysninger bygger på reglerne i Europol-konventionen samt Rådets ovennævnte afgørelser af henholdsvis 3. november 1998 og 12. marts 1999.

Det følger i øvrigt af Europol-konventionen, at hvis Europol har modtaget oplysninger fra et medlemsland, må Europol kun videregive oplysningerne til Letland, hvis det pågældende medlemsland giver samtykke hertil.

Aftaleudkastet indeholder tillige bestemmelser om Europols modtagelse af oplysninger fra Letland. Bestemmelserne bygger på Rådets afgørelse af 3. november 1998 om fastsættelse af regler for Europols modtagelse af oplysninger fra tredjepart.

Endelig indeholder aftaleudkastet bestemmelser om sletning af oplysninger m.v., ligesom aftaleudkastet indeholder bestemmelser om opsigelse og ikrafttræden.

Aftaleudkastet har været forelagt for Den Fælles Kontrolinstans, der er nedsat i henhold til Europol-konventionen, og hvor Datatilsynet er repræsenteret.

3. Europa-Parlamentet.

Udkastet til samarbejdsaftalen har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af aftaleudkastet.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Udkastet ses ikke at berøre subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Udkastet har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Rådets afgørelse om indledning af forhandlinger om videregivelse af personoplysninger fra Europol til Letland blev forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 28.-29. november 2002 forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering.

Et aktuelt notat om sagen blev oversendt til Folketingets Retsudvalg den 15. november 2002 og til Europaudvalget den 18. november 2002.

Dagsordenspunkt 17: Samarbejdsaftale mellem Europol og Rusland om udveksling af strategiske oplysninger.

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

1. Baggrund.

Det følger af Europol-konventionens artikel 42, stk. 2, 1. pkt., at Europol, i det omfang det er nødvendigt for at kunne gennemføre de opgaver, der er pålagt Europol i henhold til konventionens artikel 3, kan oprette og opretholde forbindelser med tredjelande og eksterne organisationer.

Rådet vedtog den 3. november 1998 en afgørelse, der fastsætter nærmere regler for Europols forbindelser med tredjelande og eksterne organisationer.

Det fremgår af artikel 2, stk. 2, i rådsafgårelsen, at Rådet med enstemmighed beslutter, hvilke tredjelande og eksterne organisationer der skal indledes forhandlinger med.

Det fremgår endvidere af artikel 2, stk. 3, at Europols direktør efter at have konsulteret Styrelsesrådet og efter Rådets godkendelse kan indlede forhandlinger om aftaler med tredjelande og eksterne organisationer. Sådanne aftaler kan først indgå, efter at Rådet med enstemmighed har godkendt disse.

Rådet har desuden ved to rådsafgårelser af henholdsvis 3. november 1998 og 12. marts 1999 fastsat nærmere regler for Europols videregivelse af personlige oplysninger til tredjelande og eksterne organisationer samt for Europols modtagelse af information fra tredjeparter.

Ved Rådets afgørelse af 27. marts 2000 blev Europols direktør bemyndiget til at indlede forhandlinger om samarbejde mellem Europol og en række eksterne organisationer og tredjelande, herunder Rusland.

Rådets afgørelse angiver de nærmere betingelser for denne bemyndigelse, herunder at eventuelle bestemmelser i aftalerne om udveksling af oplysninger skal være i overensstemmelse med reglerne i Europol-konventionen og gennemførelsesbestemmelserne i tilknytning hertil.

Der er nu udarbejdet et udkast til samarbejdsaftale mellem Europol og Rusland.

Udkastet svarer i store træk til det tidligere udkast, som skulle have været behandlet på rådsmødet den 28.-29. november 2002, men som blev taget af dagsordenen.

Udkast til samarbejdsaftalen vil blive forelagt på rådsmødet den 2.-3. oktober 2003 med henblik på godkendelse.

2. Indhold.

Samarbejdsaftalen mellem Europol og Rusland har ifølge artikel 1 til formål at fremme samarbejdet mellem Den Europæiske Unions medlemsstater, der handler gennem Europol, og Rusland.

Ifølge artikel 3 samarbejder parterne inden for Europol-konventionens rammer og for Ruslands vedkommende i overensstemmelse med russisk ret og internationale forpligtelser.

Efter artikel 5 i samarbejdsaftalen vedrører denne udvekslingen af strategiske og tekniske oplysninger.

Strategiske oplysninger omfatter ifølge artikel 5 blandt andet trusselvurderinger og situationsrapporter, oplysninger om retshåndhavende aktioner, særlige midler til bekæmpelsen af strafbare handlinger og modus operandi.

Tekniske oplysninger omfatter efter artikel 5 blandt andet kriminaltekniske samt politimæssige efterforskningsmetoder, analysemetoder og uddannelsesmetoder.

Samarbejdsaftalen omfatter **ikke** udveksling af personoplysninger.

Aftaleparterne udpeger efter artikel 6 hver især et kontaktpunkt, der koordinerer anvendelsen af samarbejdsaftalen. Ifølge artikel 11 kommunikerer kontaktpunkterne indbyrdes og afholder jævnligt samråd med hinanden med henblik på at styrke samarbejdet.

Artikel 12 giver mulighed for at udveksle en eller flere forbindelsesofficerer.

3. Europa-Parlamentet.

Udkastet til samarbejdsaftale har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Udkastet til samarbejdsaftale har ikke været sendt i høring.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har *senest* været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Udkastet til samarbejdsaftale ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Udkastet til samarbejdsaftale har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Rådets afgørelse om bemyndigelse af Europols direktør til at indlede forhandlinger om samarbejde mellem Europol og en række eksterne organisationer og tredjelande blev forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 2.-3. december 1999.

Udkastet til samarbejdsaftale blev forud for rådsmødet den 28.-29. november 2002 forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg. Aktuelle notater blev oversendt til Retsudvalget den 15. november 2002 og til Europaudvalget den 18. november 2002.

Dagsordenspunkt 18: Bemyndigelse af Europols direktør til at indlede forhandlinger med Malta om udveksling af personoplysninger.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Det følger af Europol-konventionens artikel 42, stk. 2, 1. pkt., at Europol, i det omfang det er nødvendigt for at kunne gennemføre de opgaver, der er pålagt Europol i henhold til konventionens artikel 3, kan oprette og opretholde forbindelser med tredjelande og eksterne organisationer.

Rådet vedtog den 3. november 1998 en afgørelse, der fastsætter nærmere regler for Europols forbindelser med tredjelande og eksterne organisationer.

Det fremgår af artikel 2, stk. 2, i rådsafgårelsen, at Rådet med enstemmighed beslutter, hvilke tredjelande og eksterne organisationer der skal indledes forhandlinger med.

Det fremgår endvidere af artikel 2, stk. 3, at Europols direktør efter at have konsulteret Styrelsesrådet og efter Rådets godkendelse kan indlede forhandlinger om samarbejdsaftaler med tredjelande og eksterne organisationer. Sådanne aftaler kan først indgås, efter at Rådet med enstemmighed har godkendt disse.

Rådet har desuden ved to rådsafgårelser af henholdsvis 3. november 1998 og 12. marts 1999 fastsat nærmere regler for Europols videregivelse af personlige oplysninger til tredjelande og eksterne organisationer samt for Europols modtagelse af information fra tredjeparter.

Ved Rådets afgørelse af 27. marts 2000 blev Europols direktør bemyndiget til at indlede forhandlinger om samarbejde mellem Europol og en række tredjelande og internationale organisationer.

Rådets afgørelse angiver de nærmere betingelser for denne bemyndigelse, herunder at eventuelle bestemmelser i aftalerne om udveksling af oplysninger skal være i overensstemmelse med reglerne i Europol-konventionen og gennemførelsesbestemmelserne i tilknytning hertil.

For så vidt angår udvekslingen af personoplysninger er det i rådsafgårelsen fastsat, at forhandling med tredjelande og eksterne organisationer herom først kan påbegyndes, når Rådet med enstemmighed på grundlag af en rapport fra Europol og efter høring af Styrelsesrådet og Den Fælles Kontrolinstans, har konstateret, at der ikke er hindringer for at påbegynde sådanne forhandlinger.

Det følger af Rådets afgørelse af 12. marts 1999 om regler for videregivelse af personlige oplysninger fra Europol til tredjelande og eksterne organisationer, at Rådet ved vurderingen af, om Europol bør indlede forhandlinger om videregivelse af personlige oplysninger i forhold til et tredjeland eller en ekstern organisation, skal tage lovgivningen og den administrative praksis vedrørende databeskyttelse i det pågældende tredjeland eller den pågældende eksterne organisation i betragtning.

I en rådserklæring, der blev opnået enighed om i forbindelse med vedtagelsen af Rådets afgørelse af 27. marts 2000 om indledning af forhandlinger mellem Europol og tredjelande samt eksterne organisationer, opfordres Europol til at udarbejde og forelægge rapporter for Rådet om lovgivningen og den administrative praksis vedrørende databeskyttelse i de tredjelande og eksterne organisationer, der er nævnt i rådsafgørelsen.

På denne baggrund har Europol nu udarbejdet en rapport vedrørende lovgivningen og den administrative praksis i Malta for så vidt angår databeskyttelse med henblik på, at Rådet kan tage stilling til, om der er noget til hinder for at indlede forhandlinger med Malta vedrørende Europols videregivelse af personoplysninger til dette land. Rapporten er tiltrådt af Europols Styrelsesråd og af Den Fælles Kontrolinstans.

Rapporten forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. – 3. oktober 2003 med henblik på Rådets vedtagelse af en afgørelse om indledning af forhandlinger om videregivelse af personoplysninger fra Europol til Malta.

Det bemærkes, at Rådet tidligere har truffet tilsvarende afgørelse for så vidt angår Interpol, samt en lang række lande, herunder Norge, Island, Polen, Ungarn, Tjekkiet, Estland, Slovenien, Canada, Slovakiet, Litauen, Bulgarien, Schweiz, Letland og Cypern.

Aftalen vil senere skulle forelægges for Rådet til godkendelse.

2. Indhold.

Rapporten indeholder en beskrivelse af de for Malta relevante regler vedrørende databeskyttelse, ligesom landets administrative praksis er beskrevet. Endvidere sammenholdes landets nationale regler og praksis med de databeskyttelsesprincipper, der gælder for Europols virksomhed.

Det konkluderes, at nationale regler og administrativ praksis i Malta er af en sådan karakter, at Rådet anbefales at træffe afgørelse om, at forhandling om videregivelse af personoplysninger fra Europol til dette land kan påbegyndes.

Samtidig understreges det, at en aftale mellem Europol og Malta om videregivelse af personoplysninger fra Europol til dette land må indeholde bestemmelser om, hvor lang tid myndighederne må opbevare personoplysninger, ligesom en aftale må begrænse myndighedernes mulighed for anvendelse af oplysningerne til andet end det tiltænkte formål. Endelig understreges det, at der bør medtages præcise regler for behandlingen af disse følsomme oplysninger.

Det følger af Europol-konventionen, at hvis Europol har modtaget personoplysninger fra et medlemsland, må Europol kun videregive oplysningerne til tredjelande som Malta, hvis det pågældende medlemsland giver sit samtykke hertil.

Rapporten har som nævnt været forelagt for Den Fælles Kontrolinstans, der er nedsat i henhold til Europol-konventionen, og hvor Datatilsynet er repræsenteret. Den Fælles Kontrolinstans har i den forbindelse tiltrådt, at der ikke er noget til hinder for, at forhandlinger om videregivelse af personoplysninger fra Europol til Malta kan påbegyndes.

3. Europa-Parlamentet.

Rapporten har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der har ikke været foretaget høring i anledning af rapporterne.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Sagen ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 19: Opfølgning på Rådets henstilling om oprettelse af multinationale ad hoc-hold til indsamling og udveksling af oplysninger om terrorister

Nyt notat.

1. Baggrund.

Som et led i den styrkede indsats mod terrorisme vedtog Rådet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 25. – 26. april 2002 en henstilling om oprettelse af multinationale ad hoc-hold til indsamling og udveksling af oplysninger om terrorister.

Henstillingen er ikke juridisk bindende. Der henstilles til oprettelsen af fælles EU-hold på ad hoc basis bestående af eksperter fra de sikkerheds- og polititjenester, der i de respektive medlemslande har ansvar for terrorismebekæmpelse. Holdene skal bl.a. have til opgave at indsamle og udveksle oplysninger i forbindelse med konkrete operationer som led i bekæmpelse af terrorisme. Holdene skal være underlagt national myndighed og national lovgivning i den medlemsstat, hvor operationen finder sted. Europol skal efter anmodning bistå med analytisk og logistisk støtte.

Det er frivilligt for medlemslandene, om de konkret ønsker at deltage i et fælles hold.

Det italienske formandskab har - som en operationel opfølgning på Rådets henstilling - taget initiativ til udarbejdelse af en håndbog om medlemsstaternes efterforskningsmuligheder samt en standardformular, der vil kunne benyttes af de medlemsstater, der måtte ønske at oprette eller deltage i et multinationalt hold på ad hoc basis.

Det forventes, at det italienske formandskab på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2.-3. oktober 2003 vil orientere Rådet om opfølgningen på Rådets henstilling af 25. april 2002, og eventuelt i den forbindelse vil lægge op til en drøftelse af Europols rolle i de multinationale hold.

2. Indhold.

Det italienske formandskabs forslag til en operationel opfølgning på Rådets henstilling af 25. april 2002 indeholder forslag til udarbejdelse af en håndbog om medlemsstaternes efterforskningsmuligheder samt en standardformular, der vil kunne benyttes af de medlemsstater, der måtte ønske at oprette eller deltage i et multinationalt hold på ad hoc basis.

Det fremgår af det italienske forslag, at det er hensigten, at håndbogen skal udarbejdes på baggrund af medlemsstaternes besvarelser af et spørgeskema vedrørende efterforskningsmuligheder i medlemsstaterne.

Den foreslåede standardformular vil kunne benyttes af de medlemsstater, der måtte ønske at oprette eller deltage i et multinationalt hold på ad hoc basis. I standardformularen vil deltagende medlemsstater således bl.a. kunne anføre, hvilke lande der har aftalt at oprette en multinationalt efterforskningshold, hvad formålet med efterforskningen er, i hvilket land efterforskningen vil finde sted, og hvem der er leder af efterforskningsholdet.

3. Europa-Parlamentet.

Sagen har ikke været forelagt Europa-Parlamentet.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring.

5. Specialudvalget for politimæssigt og strafferetligt samarbejde.

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og strafferetligt samarbejde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at være relevant i sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Opfølgningen på Rådets henstilling om oprettelse af multinationale ad hoc-hold til indsamling og udveksling af oplysninger om terrorister har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 20: EU-kompendium om trusselsvurderinger i forbindelse med bekæmpelsen af terrorisme

Nyt notat.

1. Baggrund.

Under det græske formandskab blev der udarbejdet et EU-kompendium om trusselsvurderinger i forbindelse med bekæmpelse af terrorisme.

EU-kompendiet er udarbejdet på grundlag af den halvårslige trusselsvurdering, der udarbejdes i Søjle 3-regi og den trusselsvurdering, der udarbejdes i Søjle 2-regi.

EU-kompendiet vedrørende første halvår 2003 forventes forelagt for Rådet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. – 3. oktober 2003 med henblik på, at Rådet tager kompendiet til efterretning.

2. Indhold.

EU-kompendiet er en sammenskrivning af den halvårslige trusselsvurdering, der blev udarbejdet i Søjle 3-regi i første halvår af 2003 og forelagt for Rådet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 5.- 6. juni 2003 og den trusselsvurdering, der er udarbejdet i Søjle 2-regi.

EU-kompendiet er fortroligt.

3. Europa-Parlamentet.

Sagen har ikke været forelagt Europa-Parlamentet.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring.

5. Specialudvalget for politimæssigt og strafferetligt samarbejde.

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og strafferetligt samarbejde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at være relevant i sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

EU-kompendiet for første halvår 2003 har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 21: Rapport om fælles toldaktioner i 2002

Nyt notat.

1. Baggrund.

Medlemsstaterne udfører hvert år en række fælles toldkontrolaktioner. I 2002 gennemførte medlemslandene 6 aktioner. Danmark deltog i alle aktionerne samtidig med, at Danmark for første gang var koordinator for en aktion.

Det græske formandskab har udarbejdet en rapport om de fælles toldkontrolaktioner i 2002. Rapporten indeholder for hver aktion en beskrivelse af formålet med aktionen, praktiske detaljer og en evaluering af aktionen.

Rapporten forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. – 3. oktober 2003 med henblik på, at Rådet tager rapporten til efterretning.

2. Indhold

Det anføres i rapporten, at resultatet af 2002-aktionerne betragtes som gode, idet der under flere aktioner blev foretaget væsentlige beslaglæggelser af blandt andet narkotika og højt beskattede varer. Samtidig fremhæves vigtigheden af samarbejdet med såvel kandidatlande og øvrige stater i bekæmpelsen af den grænseoverskridende kriminalitet.

3. Europa-Parlamentet

Rapporten har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet.

4. Høring

Der er ikke foretaget høring i anledning af rapporten.

5. Specialudvalget for politimæssigt og strafferetligt samarbejde

Rapporten har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og strafferetligt samarbejde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Udkastet til rapport har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg

Rapport har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 22: Rådets resolution om en toldsamarbejdsstrategi.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Baggrunden for forslaget til strategien er at det Europæiske Råd i Laeken i december 2001 pålagde Rådet og Kommissionen at fastlægge mekanismer for samarbejdet mellem myndigheder med ansvar for kontrol med EU's ydre grænser.

Under dansk formandskab foreslog Danmark, at der skulle udarbejdes en strategi for toldsamarbejdet og der blev nedsat en gruppe, der fremkom med et forslag.

Medlemsstaternes toldmyndigheder spiller indenfor rammerne af deres nationale beføjelser en vigtig rolle ved at føre kontrol med varer, kapital, transportmidler og personer som led i bekæmpelse af den grænseoverskridende kriminalitet gennem forebyggelse, afsløring, efterforskning og retsforfølgning af uregelmæssige eller ulovlige varebevægelser, ulovlig handel med forbudte varer, hvidvaskning af penge og beskyttelse af økonomiske, kulturelle og miljømæssige interesser samt sundhed og sikkerhed for EU's borgere.

I Danmark har toldmyndighederne ikke (som i nogle andre medlemsstater) kompetence til at foretage efterforskning og retsforfølgning, hvorimod varekontrollen er underlagt toldmyndighedernes kompetence ved de ydre grænser.

Den internationale organiserede kriminalitet (herunder terrorvirksomhed) anerkender ikke nationale grænser eller beføjelser, hvorfor det er nødvendigt med en multinational tilgang under inddragelse af flere instanser og hvorfor der foreslås vedtagelse af en strategi herfor.

Forslaget vil blive forelagt rådsmødet (retlige og indre anliggender), den 2. – 3. oktober 2003 med henblik på vedtagelse af forslaget.

2. Indhold

Forslaget er udarbejdet med hjemmel i artikel 29 og 30 i traktaten om Den Europæiske Union, som giver mulighed for et tættere samarbejde mellem medlemsstaternes toldmyndigheder for at bidrage til indførelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed for unionsborgere. Det foreslås for det første, at der udformes en toldsamarbejdsstrategi indenfor tredje søjle som et led i etablering af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed for at kunne yde en bedre beskyttelse af samfundet og økonomien mod smugling og svig, grænseoverskridende organiseret

kriminalitet og hvidvaskning af penge, trusler mod miljøet og kulturarven samt alle andre trusler, der hører ind under toldmyndighedernes kompetenceområde med henblik på at nå følgende mål:

- a) Overveje nye former for samarbejde, herunder at undersøge behovet for fælles analyser i bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet, beskytte borgere og økonomien og overveje fælles videreuddannelseskurser for toldmyndighederne og andre retshåndhavende myndigheder.
- b) Indlede den praktiske gennemførelse af disse nye samarbejdsformer ved f.eks. at forbedre det operative samarbejde, sikre at toldmyndighederne spiller en effektiv rolle ved EU's ydre grænser m.v.
- c) Forbedre og gøre de nuværende samarbejdsprocesser mere fleksible, hovedsagelig ved hjælp af nye eller bedre lovfæstede mekanismer og en struktureret og målelig strategi for udveksling af god praksis og for at indfri forventningerne til en effektiv politik for beslaglæggelse af ulovlige varer og bekæmpe den grænseoverskridende organiserede kriminalitet i hele EU.
- d) Styrke offentlighedens tillid til toldvæsenet ved at fremvise håndgribelige resultater gennem toldsamarbejde og sikre en øget opmærksomhed omkring toldvæsenets retshåndhavende rolle.

Derudover foreslås det, at der udarbejdes og efter behov ajourføres en detaljeret handlingsplan med henblik på at opfylde strategiens overordnede mål og målsætninger.

3. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet er ikke hørt.

4. Høring

Der er foretaget høring af følgende:

Forslaget er sendt i høring hos Rigsadvokaten, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Det Kriminalpræventive Råd, Dansk Told- og Skatteforbund, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politiforbundet, Politimægtigforeningen.

ToldSkat har modtaget hørings svar fra Rigsadvokaten, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminallitet, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Dansk Told- og Skatteforbund, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politimægtigforeningen.

Rigsadvokaten, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminallitet, Politidirektøren i København, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politimægtigforeningen har svaret, at de ikke har bemærkninger.

Rigspolitichefen har svaret, at man som udgangspunkt finder, at der er tale om et relevant initiativ, som vil bidrage til styrkelse af indsatsen mod organiseret og grænseoverskridende kriminalitet.

Rigspolitiet finder imidlertid samtidig anledning til at pege på, at det er meget væsentligt for en helhedsorienteret og målrettet kriminalitetsbekæmpende indsats, at der i videst muligt omfang skabes en synergieffekt mellem de forskellige myndigheders tiltag mod organiseret og grænseoverskridende kriminalitet. Under hensyn hertil finder Rigspolitiet, at det i resolutionen bør præciseres, at der er tale om en tværsektorial indsats, hvor der med respekt af national lovgivning bør ske koordination af indsatsen og fælles udnyttelse af kompetencer i et tæt samarbejde mellem de relevante retshåndhavende myndigheder. Der henvises i denne forbindelse til de bestående samarbejdsaftaler mellem told og politi i Danmark.

Rigspolitiet finder det endvidere relevant at påpege, at strategien i videst muligt omfang bør basere sig på allerede givne muligheder for efterforskningsarbejde, herunder via EUROPOL.

Endelig er det Rigspolitiets opfattelse, at forslagens litra d næppe kan ses som en selvstændig målsætning, men mere synes at have karakter af en betragtning, der begrundes forslaget.

Dansk Told- og Skatteforbund har svaret, at man indledningsvis gerne vil slå fast, at forbundet varmt understøtter ethvert initiativ til en styrkelse af opgaveløsningen indenfor toldmyndighedernes kompetenceområde. De enkelte nationale toldmyndigheder har meget forskellige kontrolbeføjelser m.v., hvilket ikke er en ideel situation for et tæt og forpligtende mellemstatsligt samarbejde, men dette indebærer selvsagt, at strategien må tage højde for dette.

Ideelt set så vi gerne, at de danske toldmyndigheder, som i visse andre medlemslande, blev tillagt kompetence til at foretage efterforskning m.v. ved overtrædelser af toldlovgivningen, men dette er et nationalt lovgivningsspørgsmål.

Dansk Told & Skatteforbund finder, at en fælles strategi for tolsamarbejdet bør indeholde en forpligtende beslutning omkring et vedtaget minimumsniveau for kvaliteten og kvantiteten af

indsatsen på toldkontrolområdet med henblik på at sikre, at beskyttelsesniveauet for Unionen ikke undermineres såvel ved de eksterne som ved de interne grænser i relation til bl.a. narkotika-indsugling.

Målopfyldelsen på disse punkter kan sikres via vedtagne målepunkter på konkrete indsatsområder (eksempelvis % antal kontroller af rejsende, % antal container kontroller til/fra 3. lande m.v., kontrolmål for indsatsen imod varemærkeforfalskning og produktpirateri mv.), og bør efter forbundets opfattelse indgå som et centralt punkt i den foreslåede detaljerede handlingsplan.

I den forbindelse må vi påpege, at ressourceanvendelsen i Danmark på toldkontrolområdet lader meget tilbage at ønske i relation til de politiske vedtagelser i Rådsregi om en effektiv indsats til beskyttelse af samfundet og økonomien mod smugling og svig, grænseoverskridende organiseret kriminalitet og hvidvaskning af penge, trusler mod miljøet og kulturarven samt alle andre trusler, der hører ind under toldmyndighedernes kompetenceområde.

Denne betragtning underbygges specielt, når vi sammenligner os i relation til opgaveprioritering og ressourceanvendelse med vore nabolande Sverige og Tyskland, der geografisk ligger nært op til de samme 3. landsområder samt nye medlemsstater som Danmark, og dermed "risikoprofil-mæssigt" befinder sig i en nogenlunde sammenlignelig situation som Danmark.

Af hensyn til troværdigheden af den danske toldkontrolindsats set i EU-perspektiv mener vi derfor, det vil være nødvendigt at afsætte og uddanne væsentligt flere personaleressourcer på området i Danmark.

Som situationen er i dag, hvor de danske toldmyndigheder ikke har kompetence til at foretage efterforskning m.v., men har opgaven med at håndhæve varekontrollen og den toldmæssige personkontrol på de ydre grænser i relation til indførselsforbudte varer samt varer underlagt særlige toldbestemmelser, er det efter vores opfattelse specielt vigtigt, at en kommende strategi tager højde for de nationale forskelligheder ved at indeholde en konkret forpligtigelse til et såvel nationalt som mellemstatsligt nøje koordineret og indholdsmæssigt forpligtigende samarbejde mellem alle involverede myndigheder på toldsamarbejdsstrategiens områder.

Ikke mindst forslagene om

- at overveje nye former for samarbejde, herunder fælles analyser i bekæmpelsen af grænseoverskridende organiseret kriminalitet mellem de involverede retshåndhavende myndigheder
- at forbedre det operative samarbejde, bl.a. ved at oprette stående operative koordinationsenheder som støtte for Fælles Toldaktioner

- at vedtage en institutionel strategi på grundlag af et samarbejde mellem toldvæsen, politi og andre relevante grænsemyndigheder samt
- en videreudvikling af IT-systemerne under 3. søjle, herunder informationssystemer til fremvisning af håndgribelige resultater gennem tolsamarbejdet

vurderes at være af væsentlig betydning for at sikre og udbygge, at toldmyndighederne spiller en effektiv rolle ved Unionens ydre grænser.

Dansk Told & Skatteforbund så også gerne et udbygget samarbejde på den uddannelsesmæssige front, gerne i form af de skitserede fælles videreuddannelseskurser.

Udformningen af en fælles strategi for tolsamarbejdet, baseret på et tættere og mere forpligtende samarbejde mellem medlemslandene, understøttet af Kommissionen såvel økonomisk, teknisk og logistisk, må vurderes at være af afgørende betydning for at kunne leve op til de ovennævnte krav, som de er formuleret bl.a. i beslutningerne fra det Europæiske Råd i Tammerfors i oktober 1999, i Læken i december 2001 samt senest i Sevilla i juni 2002.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet

Forslaget ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Der skønnes ikke at være lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg, Skatteudvalg og Europaudvalget

Udkastet til resolutionen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg, Skatteudvalg og Europaudvalget.

Grundnotat er oversendt til Folketingets Retsudvalg den 8. august 2003, Skatteudvalg den 24. juli 2003 og Europaudvalget den 18. juli 2003.

Dagsordenspunkt 23: Oversigt over kompetente myndigheder, der har adgang til direkte søgning i SIS.

Nyt notat.

1. Baggrund.

I forbindelse med Amsterdam-traktatens ikrafttræden den 1. maj 1999 blev Schengen-reglerne integreret i Den Europæiske Union, idet bestemmelserne vedrørende Schengen-informationssystemet (SIS) fik retsgrundlag i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

Bestemmelserne vedrørende Schengen-informationssystemet findes i Schengen-konventionens afsnit IV (artikel 92-119). Schengen-informationssystemet består af en national del i hvert medlemsland (N.SIS) og en central teknisk støttefunktion (C.SIS), som er beliggende i Strasbourg.

Efter artikel 101, stk. 4, i Schengen-konventionen indgiver hver kontraherende part til Eksekutivkomitéen (nu Rådet) en liste over, hvilke kompetente myndigheder der har tilladelse til direkte søgning i Schengen-informationssystemet. For hver myndighed på denne liste skal det angives, hvilke oplysninger den må søge og til hvilke formål.

På grundlag af bidrag fra Schengen-landene er der udarbejdet en samlet oversigt, der forventes forelagt til orientering på mødet den 2. – 3. oktober 2003 i Rådet (retlige og indre anliggender).

2. Indhold.

Oversigten over de kompetente myndigheder, der har tilladelse til direkte søgning af data i SIS er udarbejdet på grundlag af bidrag fra hvert af de lande, der er tilsluttet Schengen-informationssystemet.

Efter artikel 101, stk. 1, i Schengen-konventionen er adgang til oplysningerne i Schengen-informationssystemet samt ret til direkte søgning i disse oplysninger forbeholdt myndigheder med ansvar for grænsekontrol, anden politi- og toldkontrol inde i landet samt samordning heraf. Endvidere følger det af Schengen-konventionens artikel 101, stk. 2, at myndigheder med ansvar for udstedelse af visum, centrale myndigheder med ansvar for behandling af visumansøgninger samt myndigheder med ansvar for udstedelse af opholdstilladelser og forvaltning af udlændingelovgivningen har adgang til de oplysninger, der er optaget i systemet efter Schengen-konventionens artikel 96.

3. Europa-Parlamentet.

Sagen har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i sagen.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde på et møde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Sagen ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ikke statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Retsudvalg.

Dagsordenspunkt 24: Årsregnskaber for 2002 vedrørende Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk samt SISNET.

Nyt notat.

1. Baggrund.

I forbindelse med Amsterdam-traktatens ikrafttræden den 1. maj 1999 blev Schengen-reglerne integreret i Den Europæiske Union, idet bestemmelserne vedrørende Schengen-informationssystemet (SIS) fik retsgrundlag i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

Bestemmelserne vedrørende Schengen-informationssystemet (SIS) findes i Schengen-konventionens afsnit IV (artikel 92-119). Schengen-informationssystemet består af en national del i hvert medlemsland (N.SIS) og en central teknisk støttefunktion (C.SIS), som er beliggende i Strasbourg.

I tilknytning til C.SIS er der etableret en *Helpdesk-funktion*. Oplysninger om driftsfejl i C.SIS og i de nationale dele af Schengen-informationssystemet (N.SIS) indberettes til Helpdesk, der herefter iværksætter fornøden fejlretning.

Sirene-nettet (fase II) er et datatransmissionsnetværk. Netværket anvendes til udveksling af supplerende oplysninger mellem Schengen-landene i forhold til de oplysninger, der er indeholdt i Schengen-informationssystemet.

SISNET er et kommunikationsnetværk, der anvendes dels til kommunikation mellem den centrale tekniske støttefunktion (C.SIS) og de nationale dele af Schengen-informationssystemet (N.SIS), dels til udveksling af supplerende oplysninger mellem Schengen-landene i forhold til de oplysninger, der er indeholdt i Schengen-informationssystemet. SISNET blev taget i brug den 26. juli 2001 og har ved samme lejlighed afløst Sirene-nettet (fase II). Den sidste kontrakt vedrørende Sirene II udløb i august 2001, hvilket afspejler sig i årsregnskabet for 2002 vedrørende Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk.

Rådets Generalsekretær er ved Rådets afgørelse af 3. maj 1999 blevet bemyndiget til på vegne af Schengen-landene at indgå og forvalte kontrakter om etablering og drift af Helpdesk og Sirene-nettet (fase II), og ved Rådets afgørelse af 17. december 1999 er rådets Vicegeneralsekretær blevet bemyndiget til at indgå kontrakterne vedrørende SISNET på vegne af Schengen-landene. Udgifterne afholdes af Schengen-landene og ikke over Fællesskabets budget.

Fastsættelsen af de enkelte landes bidrag sker i henhold til en fordelingsnøgle, der fastlægges hvert år på grundlag af den andel som de enkelte landes momsindtægt udgør af De Europæiske Fællesskabers samlede momsindtægter i det foregående regnskabsår. Danmark bidrager med ca. 2 procent af det samlede budget.

Budgettet for Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk i 2002 blev vedtaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse)/mødet i Det Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Norge og Island den 6. - 7. december 2000. Rådet har efterfølgende den 8. april 2003 vedtaget et ændringsbudget for Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk i 2002.

Budgettet for SISNET i 2002 blev vedtaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse)/mødet i Det Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Norge og Island den 6. - 7. december 2001. Rådet har efterfølgende den 8. april 2003 vedtaget et ændringsbudget for SISNET i 2002.

Rådets Generalsekretær har i overensstemmelse med artikel 25 i finansforordningen vedrørende Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk udarbejdet et årsregnskab vedrørende Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk, mens Rådets Vicegeneralsekretær i overensstemmelse med artikel 46 i finansforordningen vedrørende SISNET har udarbejdet et årsregnskab vedrørende SISNET.

Årsregnskaberne forventes at blive fremlagt til godkendelse på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. - 3. oktober 2002.

2. Indhold.

Det fremgår af det fremlagte årsregnskab for Sirene-nettet og Helpdesk i 2002, at der er et bevillingsmæssigt overskud på 135.876 euro (svarende til ca. 1.019.070 dkr.) for regnskabsåret 2002. Hertil kommer et bevillingsmæssigt overskud på 762.491 euro (svarende til ca. 5.718.683 dkr.) for regnskabsåret 2001 og et beløb på 2.250 euro (svarende til ca. 16.875 dkr.) for regnskabsåret 2001. Dette betyder et samlet bevillingsmæssigt overskud for regnskabsåret 2002 på 900.617 euro (svarende til ca. 6.754.628 dkr.).

Det bevillingsmæssige overskud er steget i forhold til 2001, hvilket skal ses i sammenhæng med, at den sidste kontrakt vedrørende Sirene II udløb i august 2001, og der derfor ikke har været udgifter i 2002. Den Europæiske Revisionsret har godkendt årsregnskabet.

Det fremgår af det fremlagte årsregnskab for SISNET i 2002, at der er et bevillingsmæssigt underskud på 119.698 euro (svarende til ca. 897.735 dkr.) for regnskabsåret 2002.

Regnskabsårets negative resultat er opstået som følge af, at der under indtægter kun er medtaget bidrag, der er indbetalt, mens der under udgifter er medtaget både betalinger og bevillinger, fremført til det følgende regnskabsår. Den Europæiske Revisionsret har godkendt årsregnskabet.

3. Europa-Parlamentet.

Sagen har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i sagen.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde på et møde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Sagen ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Årsregnskaberne for 2002 for Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk samt SISNET har ikke statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Retsudvalg.

Dagsordenspunkt 33: Ophævelse af generalsekretærens bemyndigelse til at indgå og forvalte kontrakter om drift mv. af forvaltningsenhedens server til online-hjælp (Helpdesk) og Sirene-nettet (fase II) og ophævelse af finansforordningen bestemmelser vedrørende budgetaspekterne heraf.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Siden Schengen-reglernes integration i Den Europæiske Union har Rådets Generalsekretær været bemyndiget til på vegne af Schengen-landene at indgå og forvalte kontrakter om etablering og drift af Helpdesk og Sirene-nettet (fase II), jf. Rådets afgørelse af 3. maj 1999 og den ledsagende finansforordnings bestemmelser om de budgetmæssige aspekter af generalsekretærens forvaltning af kontrakterne.

Sirene-nettet (fase II) er et datatransmissionsnetværk. Netværket anvendes til udveksling af supplerende oplysninger mellem Schengen-landene i forhold til de oplysninger, der er indeholdt i Schengen-informationssystemet. Sirene-nettet (fase II) er imidlertid blevet udskiftet med SISNET, hvilket er et forbedret kommunikationsnetværk, der blev taget i brug den 26. juli 2001.

Der er således ikke længere behov for at opretholde bemyndigelsen af Rådets Generalsekretær til at indgå og forvalte ovennævnte kontrakter, ligesom finansforordningen heller ikke længere har relevans.

Det forventes på den baggrund af Rådet den 2. – 3. oktober 2003 vil træffe afgørelse om ophævelse af henholdsvis bemyndigelsesafgørelsen og finansforordningen.

2. Indhold.

Rådsafgørelserne ophæver den ovennævnte rådsafgørelse om bemyndigelse af Rådets Generalsekretær og den dertil knyttede finansforordning.

3. Europa-Parlamentet.

Sagen har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i sagen.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde på et møde den 16. september 2003.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Sagen ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser og ingen statsfinansielle konsekvenser af betydning.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Retsudvalg.